

Leedo läks ja viis mere minema...

LÕPUTU OOTUS: Lisaks uute parvlaevade pikaleveninud ootusele on merevee madalseis ja riigi suutmatus korraldada laevaliiklust pannud suursaarte ettevõtjad ja tavareisijad väga raskesse olukorda. Fotol autode järjekord „Muhumaa“ pardale Virtsu–Kuivastu liinil. Tänaaks möödab „Muhumaa“ laineid juba Saksamaal. Foto: Scanspix

Pealkirjaks olev internetikommentaar võtab hästi kokku saarlaste ja hiidlaste iroonilise hinnangu praamiliiklusele. Lisaks uute parvlaevade pikaleveninud ootusele on merevee madalseis ja riigi suutmatus korraldada laevaliiklust pannud suursaarte ettevõtjad uppumisohtu.

TÖNIS MÖLDER
Tallinna Pirita linnaosa vanem

Nii on Hiiumaa ja Saaremaa ettevõtjad kurnud väga tõsiste tagajärgede üle, mis ebaregulaarse praamiliikluse pärast on tekkinud. Tooraine ei pääse saartele ja kaubad mandrile ning edasi välismaale. Eks nii mõnelegi ettevõtjale ja saareelanikule ongi juba jäänud mulje välismaal elamisest, sest kojuminekut on võinud võrrelda pikema ettevõtmisena. Madalat veetasest trotsinud „Harilaid“ sai viimaks enda kõrvale vähemalt sõsarlaeva „Kõrgelaid“, mida ettevõtjad palusid liinile juba tükk aega, kuid mille vajalikkuses riiklik operaator väga veendunud polnud.

Läänemaal sündinud ja üles kasvanud, osaliselt saare verd inimesena on mul kahju vaadata vintsutusi, mis suursaarte elanikele ja külalistele on tekitatud. Madal veeseis, mis pani praamid seisma, tulenes küll tuulest, mitte poliitikute, kuid Tuulelaevade asendamine TS Laevadega on küll juba maisem otsus. Tegelikult on merevee seis vaid kirsiks mõrul tordil seoses algusest peale kiiva kiskunud praamiliikluse muutmisega, mille jäljed ulatuvad Tallinna Sadama endiste juhtide ja võimupoliitikute korruptsioonini ning teadaolevalt maailma kallimate sidruniteni ehk nelja miljoni euroni, mida Saaremaa Laevakompanii omanik Vjatšeslav Leedo tema enda väidete järgi pidi poliitilise toetuse eest maksma.

Mitme valitsuse ja ministri näol reaalsuseks saanud idee, et Leedolt praamiliikluse äravõtmine riigi kätte hoiab raha kokku, jäigi vaid ilusaks mõtteks paberil. Sisuliselt on asi ära vussitud ning hetkel on lisaks teenuse halvenemisele muutunud ka rahaline kokkuvõtte järjest kaugemaks. Kuigi 1. oktoobril pidid uued laevad liinil olema, pole need veel siia poole liikuma hakanudki, ning inimesi veavad ikka Leedo laevad, mille eest uus operaator TS Laevad heldelt tasub. Vägaagi võimalik, et ka uuel aastal ei ole rahvusmuustris uued praamid tööd alustamas.

Küll aga saab loodetavasti selleks ajaks TS Laevade teenindus, piletimüük ja kommunikatsioon lapsekingadest välja, ning suursaarte elanikud ja ettevõtjad suudavad otsustajate ebakompetentsust veel taluda. Kindlasti on aga vajalikud otsused ja tegevused, mis kindlustaksid selle, et pikemalt püsiv madal veetase ei suretaks meie saari välja. Laevateed on vaja üle vaadata ja süvendada, ning kuigi tööde maksumus osutub kahtlemata suureks, võib seda lugeda kompensatsiooniks kahjude ja ebamugavuste eest, mida tagatopolitika on tekitanud. Mis puudutab aga mingit poliitilist vastutust seoses parvlaevadega või vabandustki, siis seda loota ei tasu.

Tõenäolisem on, et enne valmib Saaremaa sild, kui mõni võimupoliitik praamiskandaali pärast tagasi astub.

Elame illusoorse maailmas, kus meid ümbritseb globaalne vale

Elan juba viis ja pool aastat Eestist eemal. Pea paar aastat elasime Indias, paar aastat Balkanil, eelmise aasta veebruaris panime jala maha Prantsusmaal. Eestis toimuvaga pole ennast spetsiaalselt kursis hoidnud, kuid ülemaailmne ämblikuvõrk ning Facebooki-sõbrad ei lase sünnimaad siiski lõplikult ära unustada.

IVARI VEE
Kesknädala ajakirjanik
aastail 2008–2011

Juhuslike kildudena ronib Eesti minu magamistuppa, röövides mult tihti unerahu ja söögiisu. Vahel on tekkinud tahtmine kirjutada mõni verine kommentaar järjekordse lauslolluse alla,

mille keegi poolkirjaoskamatu „ajakirjanik“ („analüütik“, „ekspert“) on kas Delfis või Postimehes või mõnel muul Eesti meediamaastikul kõrguval künkal ilmutanud. Tõsi küll, viimasel ajal on tihenunud tahtmine ka aplodeerida, millest järeldub, et mitte kõik ei ole veel kadunud.

Illusioon on musta kotina silmle kistud

Me elame illusoorse maailmas, kus meid ümbritseb globaalne vale. See vale väljendub kõiges, eelkõige aga selles, kuidas meid on õpetatud suhtuma endasse ja ümbritsevasse inimestesse. Selles, kuidas meid on õpetatud suhtuma möödan-

ikku ning tänasesse poliitikasse. Selles, kuidas meid on õpetatud suhtuma võimuladvisse – ärihaidesse, poliitikutesse ning riigijuhtidesse, kuidas meid on õpetatud suhtuma religiooni ning usujuhtidesse. Meile on sünnist saati seletatud, kuidas targad ning tähtsad onud ja tädid õsiti ei maga ning neil pole aega isegi caviar'i ja Veuve Clicquot'd nautida, kuna nad aina otsivad teid, kuidas meie elu paremaks ja õnnelikumaks muuta. Muudkui otsivad ja otsivad, kuid kuidagi ei leia. Ikka neid segatakse – vaenlased segavad, kurat!

Meie ühiskonnakorra nimi on üks, sisu aga hoopis midagi muud. „Demokraatia“ on võlusõna. Selle sõna varjus on võimalik teha kõike, mis aga manipulaatoritele pähe tuleb, vastutust oma tegude eest pole aga mingit. Vastutab kõige eest „rahvas“, kuna kõike tehakse ju „rahva“ õnne nimel. See, et „rahvas“ millegipärast ei tunne, et tema elu on õnnelikumaks muutunud, on ikka sellesama „rahva“ viga, kuna ta ei oska asjade peale globaalselt vaadata. Eestis on näiteks elu kordades parem kui kusagil Mosambii-

gis või Süürias, kus käib sõda. Ja ka Eestisse oleks Venemaa juba ammu tunginud, kui vaid valitsus poleks teinud tohutuid jõupingutusi, et tuhastada need koletud Karu plaanid, ostes miljonite eurode eest veel paar *second-hand*-soomukit ning tuues Tallinna külje alla kümnekond Ameerika *commandos*'t. Nood aga kaitsevad Eestit Venemaa invasiooni eest paljalt vasaku käega... Ja veel loomulikult need soomukid... Vaat selline ilus pilt!

Loe edasi lk 4

JUHTKIRI

Eesti ekspordipoliitika
lühinägelikud sammud

MAILIS REPS

Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni aseesimees,
Eesti-Hiina parlamendirühma esimees

Oktoobri keskpaigas jõudis avalikkuseni Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) hiljutine otsus sulgeda EAS-i majandusesindus Shanghais. Minu hinnangul on tegemist järjekordse tagurliku sammuga pikemas meetmete jadas, mis näitab, et meie riigi ekspordipoliitika on endiselt lapsekingades.

EAS on lubanud, et Shanghai majandusesinduse sulgemisega seoses taasavatakse esindus Pekingis, kuid olen veendunud, et see ei kompenseeri tehtud otsuse negatiivset mõju meie ettevõtjatele ning Eesti ekspordile. Tundub, et suuri otsuseid tehakse endiselt vaatega Tallinnast ekspordituru poole, kuid arvestamata sealsete olude ja tavade. Nii aga läbi ei löö.

Majandusesinduse sulgemise varjus on selgelt näha, et on ära unustatud: Hiinas on eksporditurul osalejate füüsiline kohalolek ülioluline ning Pekingit ja Shanghaid eraldab kahetunnine lennureis. Shanghai on arenev tööstus- ja äripiirkond ning seepärast peab Eesti esindaja seal olema kohapeal ning muidugi aktiivselt tegutsema. Shanghai näol on tegemist maailmatasemel majanduskeskusega ning sealse esinduse sulgemist ei korva ühe esindaja täiendav tööerakendamine Pekingis.

KESKMÖTE: Eesti ekspordipoliitika on endiselt
lapsekingades.

Eesti majandusesinduse sulgemine tuli halva uudisena paljudele Eesti eksporditööriidele ning nad on nimetanud seda väga valeks otsuseks. Leian, et selle teema võttis väga hästi kokku A. Le Coq'i arendusdirektor Peep Akkel, kes tões EAS-i otsust kommenteerides: Eestil on piiratud ressursid, aga kõige kontsentreeritumast kohast, kus kaubandus kasvab ja on suur turg, otsustame võtta oma esindaja ära. Akkeli sõnul ei saa ta sellest otsusest ei välisest ega sisulisest küljest aru.

Ma täiesti mõistan ettevõtjate pahameelt. Alles hiljuti ilmus Eesti meedias uudis sellest, kuidas Soomes asuv Atria tehas sai loa lihatoodete müügi Hiinasse. Atria Eesti hinnangul pole aga Eesti valitsus suutnud teha koostööd, et avada uusi turge Eesti sealihale. Kahjuks pole see mingisugune üksiknäide. Kui soovime nii suurte turgudel nagu Hiina läbi lüüa, tuleb meil riiklikul tasandil väga kõvasti pingutada. Tänapäevane reaalsus on, et uusi turge Eesti tootjatele avanemine ei ole, kuid loodan, et olukord muutub. Selleks aga ei piisa ainult ettevõtjate ponnistustest.

Tuletan meelde, kuidas Eesti transiidiettevõtjad pidid oma kulu ja kirjadega tooma Eesti saatkonda Kasahstanis välisesindaja, kes aitaks Eesti ekspordile kaasa. EAS-i juht Hanno Tomberg on tänaseks küll kinnitanud, et EAS on järgmisel aastal valmis katma poole Kasahstanis oleva esindaja kuludest, kuid sedagi juhul, kui Eesti saatkond Astanas üldse jätkab sel ajal tegevust. Tundub, et vabatahtlik lähenemine on juba jõudnud ka Eesti ekspordipoliitikasse ning ettevõtjate seas prevaleerib arusaam: kui tahad miskit tehtud saada ja saavutada, tuleb seda ise teha. See ei peaks aga nii olema. Erinevate piirkondade eksporditööriidega peaks riiklikult enam selget koostööd tegema ning otsuseid tehes lähtuma ka nende huvidest.

Seoses Shanghai majandusesinduse sulgemisega on Kesksfraktsiooni liikmed otsustanud ettevõtlusminister Liisa Oviirilt aru pärida. Tahame kuulda neid põhjendusi, mis viisid niisuguse otsuse langetamiseni. Mulle tundub, et ettevõtlusministril on peagi aeg anda Eesti avalikkusele senisest suuremat ülevaadet, milline on valitsuse ekspordipoliitika suund ja eesmärk. Kas Eesti ettevõtjatel aidatakse uutele turgudele jõuda või mitte? Eesti-sugune väikeriik ei löö ilma kõva töö tegemata maailmaturgudel lihtsalt läbi, ja mida varem niisugune arusaam ka valitsusel kohale jõuab, seda parem.

KESKNÄDAL

Aadress: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5

Tellimine ja levi: 6 177 717

Üldtelefon ja email: 6 274 583 kesknadal@kesknadal.ee

Peatoimetaja kt Indrek Veiserik indrek@kesknadal.ee 6 274 571

Toimetaja Tiit Maksim tiit@kesknadal.ee 6 273 465

Toimetuse käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

NÄDALA NUPUD

Viied USA presidendivalimised õigesti ennustanud professor: Trump võidab!

New Yorgis asuva ülikooli *Stony Brook* professor Helmut Norpoth, kes on täpselt ennustanud viimase viie USA presidendivalimise tulemused, ennustab vabariiklaste kandidaadi Donald Trumpi võitu. Norpothi väitel on Trumpil 87-protsendine tõenäosus võita eelolevad presidendivalimised. Norpoth on alates 1996. aastast ennustanud presidendivalimiste tulemusi õigesti, kaasa arvatud Al Gore'i võidu 2000. aastal. Gore võitis rahva enamuse hääled nabi paarisaja tuhande häälega, Bush aga võitis osariikide valijahääled ja sai presidendiks.

Norpothi kinnitusele on sel kandidaadil, kes oma parteisisestel eelhääletustel edukamalt esines, suurem tõenäosus presidendiks saada. Ja Trump oli vabariiklaste seas toimunud hääletustel ilmselgelt märksa edukam, kui Bernie Sandersiga rinda pistnud Hillary Clinton. Teine oluline faktor Norpothi väitel on võimu vahetumine. Kuna demokraadid on Valget Maja juhtinud 8 aastat, siis on Trumpil suuremad võimalused valituks osutada. Erinevalt Eestist, kus Reformierakond on terve igaviku järjest riiki juhtinud, tahavad inimesed Läänes poliitiliste jõudude vahetumist aastate möödudes, et säiluks ühiskondlik tasakaal. Portaali *rense.com* toob välja huvitava asjaolu – just peavoolumeedia-poolne pidev kritiseerimine ja nuhtlemine tuleb tegelikult sellele poliitikule kasuks. Sama on toimunud

Trump

Clinton

aastate jooksul Edgar Savisaarega – mida rohkem Savisaart on peavoolumeedias halvustatud, seda enam on see kinnistanud tema populaarsust Keskerakonna valijate hulgas.

Tavaameeriklased tänu alternatiivmeedia levikule teavad juba hästi, et USA peavoolumeedia kuulub käputäiele ülirikastele, kelle eesmärgiks inimeste ajusid pesta. Ja seetõttu tegevat *rense.com* teatel peavoolumeedia pidev sõim Trumpi pihta tavaameeriklastele pigem nalja.

Portaal soovib teosema info saamiseks vaadata sotsiaalmeedia poole. Ja see pilt, mis avaneb sotsiaalmeedias, on vaieldamatult Trumpi kasuks. 24. oktoobril ilmunud sissekandes toob *rense.com* välja,

et Trumpil on Facebookis kolm korda rohkem järgijaid kui Hillary Clintonil. Trumpil 12 miljonit ja Clinton 4 miljonit meeldimist. Twitteris on Trumpi järgijaid 18,6 miljonit Clintoni 6,1 miljoni vastu. Trumpil on 6,2 miljonit Instagrami järgijat Clinton 800,000 vastu.

Seega peaks suure tõenäosusega USA järgmiseks presidendiks saama Donald Trump. Seda juhul, kui ei toimu massilist valimispettust. Nii nagu juhtus näiteks 2000. aasta presidendivalimistel, kus Florida osariigis sealne kuberner Jeb Bush aitas „hääletelugemisega“ viimasel hetkel presidendiks oma venna George W. Bushi.

Oluline pole sisu, vaid algataja!

19. oktoobril läbis Riigikogu saalis esimese lugemise tulumaksuseaduse ja sotsiaalmaksuseaduse muutmise seaduse eelnõu. Sellega antakse võimalus töandjal maksuvabalt hüvitada või tasuda töötaja eest kindlaksmääratud kulutused töötaja tervise edendamiseks 100 euro ulatuses kvartalis. Keskerakond on aastaid seisnud idee eest, et võimaldada töandjal investeerida töötaja tervisesse maksuvabalt. Seda selleks, et tõsta töötajate motiivatsiooni, parandada nende tervist ja vähendada kutsahaigustesse haigestumise riski. Paraku on see jutt olnud siiani vaid kurtidele kõrvadele. Nii rääkis kaks aastat tagasi veel tollane rahandusminister Jürgen Ligi Riigikogu saalis, kuidas sellise muudatuse tulemusena hakkavad kõik töandjad töötajatele palka maksma golfväljaku või jõusaali piletites. Õnneks on see suhtumine tänaseks muutunud ning Keskerakonna idee saab suure tõenäosusega reaalsuseks.

Kui üldiselt karistatakse ikka inimest, kes ei hooli oma ligemisest või kipub tema vara kallale, siis ettevõtjate puhul

on täna asi vastupidi. Ettevõtjat karistab riik oma töötajate hoolimise eest. Kehtiva seaduse kohaselt on töötajate tervise edendamiseks tehtavad kulud käsitletavad erisoodustuseks ning maksustatakse tulu- ja sotsiaalmaksuga.

Tööalase aktiivsuse ja pika tööea alustalaks on hea tervis. Ebaterved eluviisid, vähene liikumine ja varajane suremus ei lase täielikult kasutada tööjõupotentsiaali, mõjutades seekaudu negatiivselt nii inimese elukvaliteeti kui ka produktiivsust tööturul.

Statistika järgi vähendab kehva tervise meeste töötunde nädalas enam kui 12 tundi ja naistel enam kui 8 tundi. Üle poole Eesti haiguskoormusest langeb tööalasele elanikkonnale. See väljendub nii haiguse tõttu kaduma läinud töötundides ja varases pensionilejäämisel kui ka kõrges suremuses tööalase elanikkonna hulgas.

Terviseedendus on igati kiiduväärne algatus iga töandja poolt, mis aitab lõppkokkuvõttes nii töandjat ja töötajat kui ka riiki, kes saab endale produktiivsed ja aktiivsed elanikud.

HIIBUSE NÄDAL

Semukorruptsiooni jäljed Kadriorus

Eestil on uus president Kersti Kaljulaid, aga tema ametit määrab presidendiametist lahkunud Toomas Hendrik Ilvese taak – Ärma talu ülesehitamine maksumaksja rahade abil. EAS tegi Ilvesele kingituse 171 353,8 eurot, kui küsib mittesihipäraselt kasutatud toetusrahast tagasi vaid 10 protsenti.

VIRGO KRUBE
vaatleja

Enne teist ametiaega olid Toomas Hendrik Ilvesele kuuluval Erma kinnistul asuva Ärma taluga toimunud tehingud jutuks vaid põgusalt. Tema moepärast vastaskandidaat Indrek Tarand lubas neid põhjalikult uurida, kuid tegemist oli vaid sõnadega, millele ei järgnenud ühtegi tegu; EÜS-i jutumees ei vaevunud vaatama Kinnistusraamatusse, et välja selgitada tegelikud omandisuhed.

Presidendi vahetumine tõmbas meedia käima

Meedia käsitlese järgi oli presidendikantselei Toomas Hendrik Ilveselt rentinud Ärmal asuvaid ruume. Tegelikult oli hoonestusõigus seadud presidendi tollase abikaasa Evelin Ilvese omanduses oleva äriühingu OÜ Ermamaa kasuks 25 aastaks juba 7. septembril 2005 ehk enne EAS-ilt toetuse taotlemist ja aasta enne Estonias ametisse valimist.

Vabariigi Presidendi ametihüve seadus annab presidendile töö-, elu- ja esindusruumid ning ametiauto (§ 4). Kantseleile selleks eraldatud raha suunamine oma abikaasa firmasena rendina oli korruptiivse tulu teenimine, sest tehinguid tehti abikaasa ja temale kuuluva äriühinguga OÜ Ermamaa. Esimese viie aastaga tegi Toomas Hendrik Ilves järgmised kahtlased vead: 1) Ilves kirjutas 5 aastat järjest majandushuvide deklaratsiooni võõra kinnistu numbri; 2) Ilves varjas Ermale seadud 3 hüpoteeki Soome pankadest summast 2,28 miljonit krooni; 3) Ärma talu hooned ei kuulu Ilvesele, vaid on hoonestusõiguse sead-

misega antud 2030. aastani OÜ Ermamaa omandusse; 4) Ilves ei ole deklareerinud tulu hoonestusõiguselt, mida pidi tasuma Ermamaa OÜ. See on oluline erinevus, kas presidendil oli kohustus 8,33 miljonit krooni või 10,61 miljonit krooni. See info Erma hüpoteekidest ja hoonestusõiguse seadmisest ilmus juba 16.11.2011 ajalehes „Kesknädal“ pealkirjaga „President Ilvese salalaenu“.

Presidendi vahetumine tõstis uuesti ajakirjanike huvi Ermasobingute suhtes. Justkui oleks suurte toimetuste töötajatel silmad avanenud. Kolmapäeval, 12. oktoobril oli ERR-is teade, et abielu lahutamise järel Toomas Hendrik Ilves OÜ Ermamaa uue ainuosanikuna loobus toetuse aluseks olnud äriplaani täitmisest, mis nägi ette turismitalu pidamist 1. jaanuarist 2017 kuni 31. juulini 2020. Tal ei olnud kohustust ise konverentse korraldada, sest inimesi saab palgata ja hooned rentida. Meenutan, et hoonestusõiguse seadmisega OÜ Ermamaale muutus T.H.I. ise seal üürnikuks, kes oleks pidanud saama hoonestusõiguse tasu kinnistu omanikuna.

EAS tegi kingituse

Skandaalne on EAS-i juhtkonna otsus 30. märtsil 2012, et 190 392,80 euro suuruse toetuse saanud äriplaani täitmata jätmisel esitatakse tagastusnõue 10% ulatuses (19 039 eurot). Samaks aastaks tehti vähemalt 4 tagasinõuet 100% summast. Näiteks augustis oli teade, et Jürgen Veberi firma *JJV Productions OÜ* peab EAS-ile tagastama 2010. aasta lõpus eksporditurunduse toetuse programmi ning alustava ettevõtja stardi- ja kasvutoetuse programmi raames saadud 166 000 eurot, sest käive jäi allapoole prognoose. Siiani ei ole lugeda olnud juhusest, kus toetuse väärkasutajale kingitakse 90% toetusrahast. Igatahes lõhnab Toomas Hendrik Ilvese soosimise ja talle

kingituse tegemise järele.

„Ärileht“ kirjutas 14. oktoobril, et EAS-i otsuse taga oli Ilvese heaks sõbraks peetav Maria Alajõe, kes on tööalaselt tõusnud Riigikantselei juhiks; Ilves olevat teda aidanud sinna. EAS-iga

Perekond Ilves läheb ajalukku ermatamisega, kus hämaruse varjus suunati maksumaksja raha presidendile abikaasa firmasse OÜ Ermamaa. Foto: Scanspix

aitas äriplaani täitmiseks pikenduse saamisel läbirääkimisi pidada tookordne kantseleiülem Siim Raie, kes enda sõnul oli lihtsalt Evelin Ilvesega kaasas. EAS väitis 8. septembril ajalehes „Sakala“, et OÜ Ermamaa toetuse tagastamise küsimus on spekulatiivne, kuigi tingimused olid kokku lepitud juba 30. märtsil 2012. Puhkusel viibinud Ilves teatas, et tema ei teadnudki sellest nelja aasta vanusest otsusest. Ometigi esitas ta 10.

oktoobril kirjaliku avalduse äriplaani loobumise kohta ja juba ülejäämisel päeval oli tasunud nõutud summa 19 039 eurot. Ta pidi teadma! Miks seda salata? Semukorruptsioon jätab ju jälgi.

„Konsulterimine“ kui tavapärase sissetulekuvorm

Maksumaksja jättis perekond Ilvesele renoveeritud ja ehitatud hoonetena Ärma talus EAS-i toetusena 171 353,8 eurot ehk 2 681 104 krooni. Lisaks presi-

mise järel algatas 14. oktoobril ettevõtlusminister Liisa Oviir (SDE) toetust puudutava auditi tellimise, et selgitada EAS-i juhatuse poolt tehtud otsuste kooskõla toonaste õigusaktidega. Jäetakse uurimata, mitu sellist 90% toetusraha kinkimist on EAS varem või hiljem teinud. Oma uurimise käivitasid Rahandusministeerium, Euroopa Komisjon ja Riigikogu korruptsioonivastane komisjon.

Ärma talus registreeriti 12. oktoobril juba uus firma *Ilves Consulting Group OÜ*, mille osanikud on Toomas Hendrik Ilves ja Ieva Ilves. Poliitikutele on „kon-

sulterimine“ tavapärase sissetulekuvorm. Näiteks Siim Kallas, Märt Rask ja Andres Lipstok „konsulterisid“ R-Hooldusega poole Reformierakonna 1999. a. valimiste kuludest ning Indrek Raudne „konsulteris“ elamis- lubade saamist.

Toomas Hendrik Ilves on peatunud liikmelisusega SDE liige ja „kallutatud jõud struktuurides“ ei mõista teda süüdi. Kõik riigi ja eliidi hädad nuheldakse opositsioonile, alates seoses maadevahetusega Rahvaliidude (nüüd EKRE) või selle järel Keskerakonnale, sõltumata esimehe nimest.

Erki Savisaar: EAS peab lähtuma võrdse kohtlemise printsiibist

Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni liikmed edastasid ettevõtlusminister Liisa Oviirile arupärimise, milles nõutakse vastuseid küsimustele, mis ümbritsevad Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ja OÜ Ermamaa vahelisi kokkuleppeid.

Arupärijate esindaja Erki Savisaare (pildil) sõnul peab EAS lähtuma toetuste andmisel ning ka tagasinõudmisel võrdse kohtlemise printsiibist. Kõiksugu skeemitamisi peab rahva-saadik täiesti lubamatuks.

„EAS-i otsus eraldada OÜ Ermamaale toetusena 190 392 eurot anti teadmisel, et projekti tulemusena valmib avalikuks kasutamiseks mõeldud kultuuri- ja puhkeobjekt. Täna on aga avalikkus teada saanud, et juba neli aastat tagasi otsustas EAS-i juhatuse rahuldada taotluse, millega peatati ajutiselt Ermamaa majutus- ja turismiteenuste osutamine avalikkusele. Ajutine otsus muutus aga nagu ikka püsivaks. Raha aga president miskipärast tagastama ei pea. Meie hinnangul ei saa taolist skeemitamist lubada kellelegi ning ettevõtlusminister peab selgitama EAS-i otsuse tagamaid,“ rääkis Keskerakonna juhatuse liige Erki Savisaar. Savisaare hinnangul on olukorra lahendamiseks kaks võimalust. Esimene on see, et Ilves maksab toetuse täies mahus tagasi või asub Ärma talus realselt osutama majutus- ja turismiteenust. „EAS-ilt toetuse taotlemine on paras väljakutse, ning ei ole haruldased juhud, kus ebasihotstarbelise rahakasutuse korral tuleb toetus sihtasutusele tagasi maksta. Minu hinnangul on üsna selge, et nii tuleb talitada ka Ilvese puhul. Selline osaline toetuse tagasi nõudmine tundub halva pretsedendina, mis tekitab palju küsimusi.“

„Liisa Oviir peab meile selgitama, kuidas kujunes OÜ Ermamaal toetuse tagasinõude summaks just kümme protsenti eraldatud toetusest ning kas tegemist oli eurorahade väärkasutamisega. Oma ametiajal taotles president Ilves sõnades alati läbipaistvat ja ausat poliitikat. Sooviks sama arusaamist näha ka tegudes,“ lõpetas Erki Savisaar.

Keskerakonna pressiteatest

Koalitsioon muudab oma seisukohti haldusreformi osas nii kuidas parasjagu vaja

Haldusreformi küsimus on endiselt päevakorral nii Eestis üldisemalt kui ka Riigikogu tasandil. Põhiseaduskomisjoni liikmena puutun selle küsimusega iganädalaselt kokku. Alles äsja pidasin parlamendi täiskoguistungil haldusreformi-teemalise kõne, sest oli vaja tuletada koalitsioonile meelde nende poolt varem lubatud ja öeldut.

Kevadel, mil valitsus algatas parlamendis haldusterritori- aalse reformi seaduse, rõhutati meile, et vaid vähemalt 5000 elanikuga omavalitsusüksused on võimelised täitma kõiki seadusest tulenevaid ülesandeid ja pakkuma kohalikele elanikele kvaliteetseid avalikke teenuseid. Juba siis jäi mõistmatuks, miks

just 5000 elanikuga omavalit- susüksus suudab tagada riigi silmis vajaliku võimekuse, aga vähema elanike arvuga oma- valitsus selleni ei küündi. Meie hinnangul ei saanud juba siis ega saa ka edaspidi võrdsustada elanike arvu kohaliku omavalit- suse võimekusega. Sellest juhitudes tegi Eesti Keskerakonna

fraktsioon haldusreformile üle poolesaja seadusemuudatuse, et vältida miinimumkriteeriumist lähtumist.

Nüüdseks on sellest aru saamas ka koalitsiooni esindajad, kuid seda alles pool aastat hiljem. Nimelt pidasime 17. oktoobril põhiseaduskomisjonis maha

ootamatult rahumeelse arutelu omavalitsusreformi teemal. Kui varem on komisjonis haldusre- formi teemal peetud tuliseid vaidlusi, siis sel korral oli mi- nisteeriumi esindaja arvamus miinimumkriteeriumi suhtes märksa leebemaks muutunud. Komisjonis väideti meile, et Vabariigi Valitsus ei lähtu sund- liitmise toimumisel elanike arvu kriteeriumist, vaid teostab iga liitmise korral kaalumisõigust.

Loomulikult näen siin teatavat arengut, mis tähendab, et enam ei hoita nii kivalt kinni 5000

elaniku normist. Samas ei saa asjaolu, et sundliitmise otsuse teeb Vabariigi Valitsus, pidada endiselt õigeks. Valitsusel ei ole omavalitsustes toimuvast tervikpilti. Kahjuks ei saa täna välistada ka seda, et sundühend- amisel kerkivad üles erakondli- kud huvid, kus asutakse tegema „omadele“ eliseid teiste oma- valitsuste ees.

Nagu näha, on koalitsioonile vaikselt kohale jõudmas, et suurt reformi ellu viies ei saa lähtuda karmist kirvemeetodist ning viia seda läbi vaid iseenese tarkusest

ja omavalitsustega konsulteri- mata.

Keskerakond jätkab parema haldusreformi eest seismist. Loodan, et saame lähiajal tühis- tatud ka muud kahjulikud kritee- riumid eesotsas sundliitmise- ga.

Anneli Ott,
Riigikogu
põhiseadus-
komisjoni
liige,
endine
omavalit-
susjuht

Elame illusoorse maailmas, kus meid ümbritseb globaalne vale

Algus esilehel

Ja säärane äraspidisus ei toimu ju vaid Eestis. Kusagil mujalgi võidutseb „demokraatia” ja lahvatab konflikt, ning pangad ja sõjatööstus korjavad miljardideid. Mõnes džunglis algab epideemia, ja kohalik valitsus „palub”, et farmaatsiatööstus katsetaks uut müriki, ning korporatsioonid koos pankadega rüüstavad kokku miljardideid. Kui kusagil toimub terrorirünnak, võimaldab see „demokraatia eest võitlejatel” tungida järjekordsesse väikeriiki, et hävitada sealne valitsus, panna asemele „omad” poliitikud, kes annavad suurkorporatsioonidele rohelise tule kasutada kohalikke maavarasid.

Loomulikult toimub see kõik „demokraatia nimel ning rahva tungival palvel”. Pangad ja tööstusgigandid saavad järjekordse rasvase jõuluhane, „maailma avalikkus” (loe: meedia) aga kinnitab üksteise võidu, milliste pikkade sammudega toimub „demokraatia võidukäik”.

On olemas terve rida rahva teadvusega manipuleerimise tehnoloogiad. Neid kasutavad, vahel eneselegi teadmata, koolid ja muud kasvatusasutused, religioossed fraktsioonid, ning loomulikult riigikaitsestruktuurid ja meedia.

Eliit

Kui heita kõrvale emotsioonid ja toetuda vaid külmale loogikale, saab selgeks, et kõik meid ümbritsevad süsteemid on loodud vaid ühel eesmärgil – selleks, et kindlustada eliidi kulluslik elu ning lõppematu elujõu juurdevool, rahvas aga muuta mäletsevakas karjaks, kelle kohus on vait olla, eliiti teenida ja varustada seda oma elujõuenergiaga. Ja selleks, et ta kõike seda teeks omal vabal tahtel ning rõõmuga, on olemas pisikesed boonused – ilusam ja avaram kamber, kiirem ja suurem ratastega plekk-karp, maitsvam kõhu- ja peatäis. Poliitikud kuuluvad aga kõik kohaliku „eliidi” hulka. Mastaabid on muidugi erinevad. Üks asi on olla külaläiit, hoopis teine asi on aga jalutada Brüsselis, Europarlamendi koridorides; rääkimata juba koridoridest, kus jalutavad need mehed ja naised, kes reaalselt maailmas toimuvad globaalseid protsesse juhivad. Meie, lihtsurelikud, võime vaid oletada, kes need tegelased on, milliseid küsimusi nad arutavad ning millised on nende tõelised motiivid. Kõigi nende näod on kaetud maskidega, kuigi viimasel ajal on need maskid hakanud möranema ja me kuuleme nimesid: Rothschild, Rockefeller, Soros... Leki info „uue maailmakorra” kohta, info suurkorporatsioonidest, kõike ja kõiki kontrollivatest hüperpankadest. Loomulikult on ka neid, kes soovivad muuta maailma kasvõi natukenegi paremaks ning teha selles maailmas elavate inimeste elu kergemaks ja õnnelikumaks, kuid eksisteerib teatud piir, mille

ületanul pole enam tagasiteed. Pärast sa kas mängid „teatud” reeglite kohaselt, või lõpeb sinu mäng imekiiresti. Poliitikas hägustuvad niisugused mõisted nagu ausus, südametunnistus, inimlikkus. Neid asendavad ratsionaalsus, pragmaatilisus, kasulikkus – kah ilusad sõnad... Mõni aeg tagasi palus Jaapani peaminister rahvalt vabandust

ja kompetentseid” võimupoliitikutid ja peavoolumeediat, on üks maailma totalitaarsemaid riike Venemaa. Paneb imestama see kogus Venemaa ajakirjandusväljaandeid, raadio- ja telejaamu, mis valitsust mitte lihtsalt ei kritiseeri, vaid seda päevast päeva konkreetse sõnnikuga üle valavad. Riik aga isegi tolereerib neid. Paradoks!

vihatud.

Erinevalt klakööridest levitab press vihaviirust äärmiselt rafineeritud meetoditega. Juhusin hiljuti Delfis lugema Savisaare artiklit, kus ta temale omasel rahulikul moel tõi välja kõik nn süüdistused, mida talle selle aasta jooksul justkui inkrimineerida on püütud. Rääkis ta kõigist neist süüdistustest

faktidele ja loogikale toetudes. Delfi trükkis artikli ära. Ma ei tea, kui palju nad originaali muutsid ja kas nad seda üldse muutsid, kuid pealkirja ja sisukokkuvõtte teeb toimetuse, ning selle olid nad tõepoolest hästi teinud. Kõigile – nii Mardile ja Marile kui ka minule – sai kohemaid selgeks, et vana Savipäts valetab jälle nii kui suu suitseb ning räägib musta valgeks. Erinevalt minust Mart ja Mari ning suur osa Eesti inimestest artiklit ennast lugema ei vaevu – neil ju niigi kõik selge: Savisaar nagu oli kaabakas, kes istub Hundisilmal ning haub plaane, kuidas Eestit enesele kasulikult Venemaale maha parseldada, selliseks on ta ka jäänud.

Peab delfikate ees mütsi maha võtma – äärmiselt kvaliteetne töö! Neile ei või kohe midagi ette heita: esiteks, keegi ei saa öelda, et Savisaarele sõna ei anta ja teda kuidagi diskrimineeritakse; teiseks, Delfit ei saa ka informatsiooni äraspidiselt esitamisest süüdistada – kõik oli ju sisuliselt õige; sõnade mõtte üle võib aga lõputult vaielda. Ning lõpuks oli lugejale diskreetselt märku antud, et seda artiklit ei ole vajagi lugeda – niikuinii mitte midagi tõsist ja sisuliselt uut te seal ei leia. Minul ja enamikul inimestest, kes elavad väljaspool Eestit, tekib tunne, et Savisaar on tõesti Superman, Ämblikmees ja Kapten Ameerika ühes isikus, kui teda sedasi peedistatakse.

ei või kohe midagi ette heita: esiteks, keegi ei saa öelda, et Savisaarele sõna ei anta ja teda kuidagi diskrimineeritakse; teiseks, Delfit ei saa ka informatsiooni äraspidiselt esitamisest süüdistada – kõik oli ju sisuliselt õige; sõnade mõtte üle võib aga lõputult vaielda. Ning lõpuks oli lugejale diskreetselt märku antud, et seda artiklit ei ole vajagi lugeda – niikuinii mitte midagi tõsist ja sisuliselt uut te seal ei leia. Minul ja enamikul inimestest, kes elavad väljaspool Eestit, tekib tunne, et Savisaar on tõesti Superman, Ämblikmees ja Kapten Ameerika ühes isikus, kui teda sedasi peedistatakse.

Kapo aastaraamat ning solidarité

Tahaks veel mõne sõna öelda ühe Eesti ainulaadse know-how kohta. Aastakümneid on otsitud Eesti NOKIA-t. Küll on selleks pakutud Skype'i, küll Laulupidu, kuid minu meelest on selleks Kapo Aastaraamat. Sellise asja peale ei ole vist küll keegi veel tulnud – kirjutada rahvale, meediale ja ettevõtjatele ette, kes on kes. Kes on eba-demokraatlike ja totalitaarse ette peatamiseks vajalikud, Eestile ebalajalane, ebausaldusväärne, ühesõnaga – vaenlane. Sellistega Kapo „ei soovita” tegemist teha. Soovib hoopis kui pidalitõbistest eemale hoida ja mitte mingil juhul terekätt anda – vastasel juhul on oht samuti haigeks jääda ning Kapo Aastaraamatuse sattuda.

Eestis kui avatud ühiskonnas räägitakse kõigest avalikult, rahva eest varjamata, mitte kui mingis totalitaarses ühiskonnas, kus asjad toimuvad suletud kabinetuste taga.

Riigivastases kuriteos süüdi olev inimene pannakse tavaliselt vanggi, ja asi ants. Süüdistusega võib nõustuda või mitte, see on juba teine asi. Kuid „demokraatlikus” Eestis ütleb Kapo, et vangi me teda panna ei saa, kuna ta pole nagu kuritegu sooritanud, kuid „OLEME KINDLAD, et ta plaanib midagi riigivastast, ja üldse ei armasta meie valitsust”, ning see määratlebki inimese või organisatsiooni staatuse ja saatuse. Ja rahvas on siis kas vait või nõustub aktiivselt selle „riigi seisukohaga”, sest kes tahaks sattuda tõrjutu rolli.

Kui Prantsusmaal rääkida sellest „Eesti imest”, ei usu seda mitte keegi. Prantslasel jookseb kõvaketas kokku ning ta hakkab ebaadekvaatselt käituma, kui kuuleb sellisest üllitisest. Vana Euroopa, aga eelkõige prantslaste jaoks on inimese enesemääramise õigus püha. Nende jaoks ei ole sõnad *Liberté, Egalité, Fraternité* (Vabadus, Võrdsus, Vendlus) tühi kõlil, mis midagi ei tähenda. Need sõnad on raiutud igas kui pisemaski alevikus kivisse, kaunistades vallahoonet. Neid sõnu on prantslased juba rohkem kui kakssada aastat pühaks pidanud, ja seda igal tasandil – alates lihtrahvast ning lõpetades poliitikute. Nende sõnadega huulil läksid lahingusse nii Napoleoni väed kui ka vastupanuliikumise võitlejad Teise Maailmasõja päevil.

Eestlaste jaoks on need sõnad aga mitte lihtsalt tühi kõlil, vaid lausa sõimusõnad. Tuleta- vad need ju meelde Nõukogude Liitu, mida kõik meie vabadusaastad on isegi rohkem demoniseeritud kui Savisaart.

Prantslased, olgu nad siis põlisprantslased või emigrandid Alžeerias, Marokost, Kongost, Hiinast, Portugalist, Hispaaniast või Eestist, isegi vihatud Venemaalt, teavad, mida tähendab see sõna – *solidarité*.

Võimalik, et kellelgi on mingi teistsugune kogemus, kuid mina näen enese ümber just sellist solidaarsust.

Aktsioon „*Je suis Charlie*” oli selle ilmekas näide. Loomulikult oli too, sisult kõntsane ajakiri, oma õnnetus ise süüdi, ja praktiliselt mitte keegi teda tõsiselt ei võtnud ja ei võta ka praegu. „*Charlie Hebdo*” on tänaseks õnnelikult unustusehõlma vajunud, nagu ta oli poolletargias ka enne 2015. aasta jaanuari, kuid see aktsioon ärgitas rahvast taas-kord üksteisel käest kinni võtma ning tundma solidaarsust. Mitte korraldama moslemitele nõia- jahti, nagu oli plaaninud süsteem, vaid nendega ühinema.

See magus sõna – Vabadus

Kui ma olin laps, siis maakohtades oli kombeks ka võõrastele

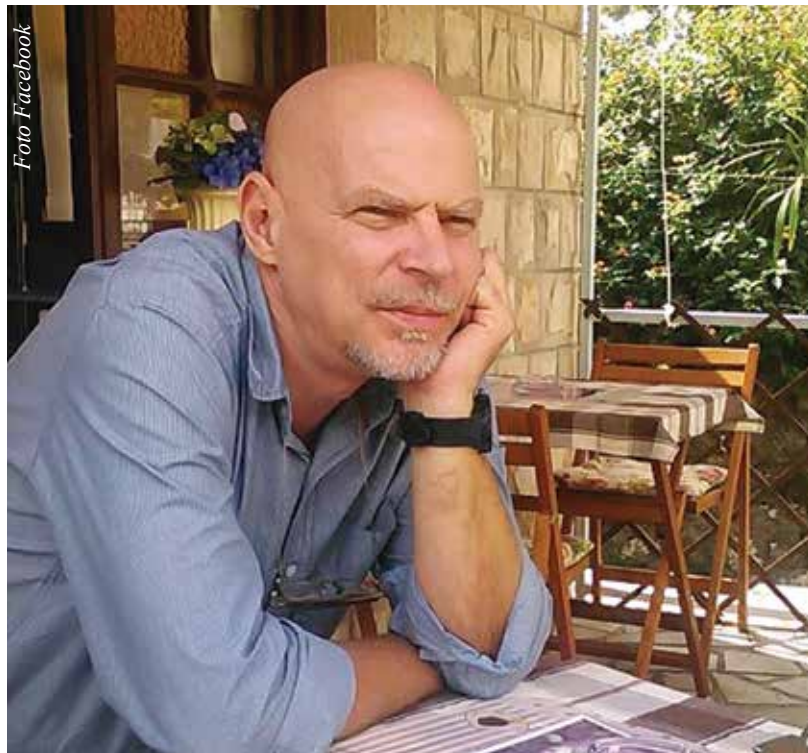
inimestele tere öelda. Isegi täna võivat sellist asja kusagil metsakülas kohata. Prantslaste jaoks on see aga norm. Suurtes linnadeski naeratatakse üksteisele ning sulle soovivad head päeva täiesti võõrad inimesed. Usun, et ka Pariisi armastatakse mitte niivõrd tema kirikute, ilusate majade ja roostes Eiffeli torni pärast, kui just seepärast, et see on kõige stressivabam metropol maailmas. Ei usu, et asi on vaid prantslaste veini- ja šokolaadiarmastuses, või selles, et nad on lihtsalt niivõrd head inimesed. Ei, nad on oma enamusel küllalt vastiku iseloomuga üsna räpased tegelased, kuid nende jaoks on esmatähtis isikuvabadus. Nad austavad ja armastavad eelkõige iseennast, ning järelikult ka inimesi, kes neid ümbritsevad. Ja peasi, nad näevad igas inimeses eelkõige sõpra ja seltsimeest, mitte aga vaenlast. Selle ühiskonna jaoks on iseenesestmõistetav, et igal inimesel on katus peakohal, puhhas pesu seljas ning kõht täis.

Üks minu tuttav hulgas ütles kord, et kui ta üle piiri Prantsusmaa pinnale astub, vabaneb tema hing igasugusest ärevusest – ta teab, et mitte midagi halba temaga juhtuda ei saa. Ma olen temaga selles absoluutselt ühel meelel. Siin ei lubata isegi tühjaltseisva maja hõivanud hulguseid oktoobrist kuni märtsi lõpuni tänavale tõsta – liiga külm on ja nad võivad haigestuda. Politsei käib aeg-ajalt kontrollimas, kas uutel asukatel ikka kõik korras on ja kas neil jagub piisavalt riideid ning söögipoolist. Siin suhtutakse ka eluheidikusse kui Inimesse, kes on millegipärast keerulisse olukorda sattunud, ning ollakse valmis teda siiralt aitama, mitte aga ei targutata, et kõik need, kes saavad miinimumpalka, on oma olukorras ise süüdi, et nad ei ole piisavalt targad ja andekad ning lojaalsed süsteemiorjad, ja seepärast on ühiskonnale vaid koormaks.

Kõigest hoolimata tahaks loota, et kord ka Eestis muutub inimeste suhtumine eelkõige iseendasse. Lastakse vabaks vanad ohvrivõrgid ja lõpetatakse oma hädades süüdi oleva välisvaenlase otsimine – olgu selleks vaenlaseks siis Savisaar oma pundiga, venelased koos Putiniga, moslemite sõjapõgenikud või keegi muu, kelle süsteem parajasti välja pakub. Kuni inimene tegeleb vaenlase otsimisega, on ta oma muredega üksik ning seepärast kergesti haavatav ja manipuleeritav.

Loodan väga, et ka Eestis hakkavad inimesed oma lähedases eelkõige ISEENNAST nägema, sest oleme ju kõik Inimesed ja meil kõigil on ühesugune õigus ning ka vastutus oma planeedi saatuse kaasa rääkida. Ja seda hoolimata nahavärvist, rahvusest, usutunnistusest ja erakondlikust kuuluvusest.

Ivari Vee

VAATAB ELU LAIEMALT: Endine Kesknädala ajakirjanik Ivari Vee elab juba viis ja pool aastat Eestist eemal. Ometi läheb Eestis toimuv talle endistviisi oluliselt korda. Vahepealse aja jooksul kogunenud mõtted ilmuvad seetõttu tänases Kesknädalas.

ning astus tagasi, kuna ei olnud suutnud ÕIGEAESELT oma valimislubadust täita. Kujutan ette, kuidas pool Eesti Riigikogust väänles seda uudist kuuldes naerukrampides, teine pool aga ei saanud üldse aru, millest jutt käib.

Eliidi tööriistad ning „Savisaareviha”

Eliit on välja töötanud kaitsemehhanismid: meedia, tavaline politsei ning kaitsepolitsei, kohtusüsteem, haridussüsteem, meditsiinistüsteem.

Meedia ülesanne on panna rahvale pähe teatud ühesuunalised mõtted, määratleda, kes on hea ja kes on paha. Kui Vanas Euroopas ja Ameerikas on mõõdukalt valitsusmeelsed ning mõõdukalt opositsioonilised väljaanded enamasti tasakaalus ning tegelevad valitsuse tegevuse mõõduka kritiseerimisega ja mõõduka õigustamisega, siis Eestis on asi kuidagi väga ühekülgne. Siin on „õige”, s.t valitsusmeelne ajakirjandus ning on „Kesknädal”. Noh ja esialgu veel ka „Pealinn” ning TTV, mis, juhul kui Keskerakond võimu linnas kaotab, tõenäoliselt lihtsalt likvideeritakse. Ebameeldivuste likvideerimine selliselt on ju kõige ratsionaalsem. Mafioossed struktuurid ja totalitaarsed režiimid on aegade algusest just sedasi, ratsionaalselt, käitunud. Nagu on öelnud mitmed totalitarismiklassikud – „pole inimest, pole probleemi”. Kui uskuda Eesti „väga ausaid

Eesti meedia ning selle palgalised kommentaatorid on peaaegu 25 aastat tegelnud ühe inimese kõntsaga ülevalamisega ning tema nime rahva teadvuses sõimusõnaks muutmisega. Eesti rahvas on nakatatud viirusega, mille nimi on „Savisaareviha”. Liberaalidest võimuladvik kardab Savisaart kui Vanapagan vätku. On ju too suutnud luua reaalse jõu – Keskerakonna, kes „normaalsetel inimestel” pidevalt jalus tolgendab ning segab neil rahulikult omi asju ajada. Savisaare hävitamiseks on süsteem pannud tööle kõik mehhanismid: *lobby*, meediapressing, Kapo koos prokuratuuri ja kohtuga, kes seda meest juba üle aasta „marineerivad”, üritades talle midagi inkrimineerida.

Võimul polegi vaja Savisaare kohtuotsuse'i kiirelt lõpetada ja „kurikael” lõpuks ometi pikakadeks aastateks vangimajja sokutada. Ei! Tegelikult ju mingit alust teda vangi panna pole. Vaja on vaid, et meedia kogu see aeg, kui justkui mingi uurimine toimub, teda kurjategijaks, korruptandiks, putinistiks ja rahva vaenlaseks nimetaks; tehkes seda tuima järjekindlusega, märkamata vastaspoole argumenteeritud vastuväiteid. Süsteem kasutab eriti musta töö jaoks palgalisi provokaatoreid, kes oma kommentaaridega igale viimasele ju Mamm-Tagametsa Mardile ja Marile ääretult lihtsalt selgeks teevad, et Savisaar on pätt ja kaabakas ning et teda on kõik need aastad asja eest

RAIMOND KALJULAIID: Reformierakonnal läheb järgmistel valimistel raskeks

Järgmised kohalikud valimised ootavad Eestit ees vähem kui aasta pärast, 15. oktoobril 2017. Kõik parlamendierakonnad on suure tõenäosusega juba asunud selleks valmistuma või vähemalt võtnud plaani viimase lihvi andmise oma valimiskampaania-strateegiale. Keskerakond läheb neil valimistel kaitsma 2013. aastal saavutatud suurepärasest tulemust nii Tallinnas kui ka kogu Eestis. Kesknädal uuris Keskerakonna pikaajaliselt kampaaniameistrilt, nüüd ise poliitikasse sukeldunud Raimond Kaljulaidilt, kuidas ta hetkel hindab poliitilist olukorda.

Kaljulaid

Raimond Kaljulaid, kas üldse on võimalik järgmisel sügisel toimuvate valimiste jõuvahekorde osas min-geid ennustusi teha? Olukord kahes suurimas erakonnas, Kesk- ja Reformierakonnas on ju sedavõrd turbulents, et valimisteks võib pilt hoopiski muutuda.

Meie peamine tugevus on see, et meil on üle Eesti väga palju inimesi, kes on kohaliku elu edendamiseks palju ära teinud. Kõik algab ikkagi tugevast kohalikust nimekirjast. Inimesed ja mõtted meil on. Selles, et teeme korraliku üleriigilise kampaania, ma ei kahtle. Inimesed, kes seda tööd oskavad ja on teinud, on erakonnas olemas. Ka Keskerakonna kongressist sõltub palju. Uus juhatus ja esimees peavad selle erakonna viima kohalikel valimistel võidule. Seetõttu on väga tähtis, kes on need inimesed, kes juhtkonna laua taha istuvad ja kampaaniat tegema hakkavad, millised on nende kogemused. Kui sel ei oleks tähtsust, kui poleks erakorraline olukord ja väga

kriitiline valimiste aasta, siis ma ei kandideeriks sel korral ise juhatusse. Annaks kõrvalt nõu, kui küsitakse, nagu ikka. Aga ma tahan väga, et Keskerakond võidaks, ja mul on üsna hea ettekujutus, kuidas seda saavutada. Reformierakonnal läheb järgmistel valimistel kindlasti raskeks. Nad pole kohalike omavalitsuste küsimutes kunagi tugevad olnud. Probleemid, mis on seotud ühistranspordiga, koolide sulgemisega ning inimeste lahkumisega Eestist on ainult süvenenud. Lisaks haldusreform ja suur sisetüli. Mille eest on inimestel kohtadel neid täna põhjust toetada? Aga samas on neil valitsuse aparaat, toetus meedias ja väga palju raha.

Kui lihtne on hetkel tegelda valimisstrateegiaga, kui erakond tegeleb samal ajal hoo-rips erakorralise kongressiga? Tegelikult pole ju kellelgi aega kohalikele valimistele mõelda.

Oi, kuidas veel mõtleme! See võib väljapoole nii paista, et erakond tegeleb ainult kongressiga, aga tegelikult tehakse juba täna tõsiselt tööd valimisteks valmistumisel. Mõeldakse nii üleriigilise kampaania peale, kindlasti keskuses juba nimekirjade peale, pannakse meeskondi kokku, tehakse plaane. Valimisteni on aasta, kampaania aga on tegelikult juba alanud.

Ma arvan, et on väga hea, kui meie konkurentidele jääb mulje, et oleme kuidagi nõrgas

seisus selles küsimuses. Seda suurem saab nende üllatus järgmisel sügisel olema, et oleme teinud ära korraliku kodutöö ja võtame neid valimisi väga tõsiselt.

Millise positsiooni peaks Keskerakond võtma Tallinnas, arvestades, et juba neli järjestikust valimisperi-oodi on valijad usaldanud volikogus Keskerakonnale absoluutse enamuse?

Seda tulemust on kindlasti võimalik korrata ja väiksemat eesmärki ei ole mõtet erakonnale seada. Aga võita tuleb ka üleriigilises arvestuses.

Kui rääkida veel Tallinna linnavolikogust, siis opositsioon on olnud suhteliselt vähemärgatav. Omavahe-line koostöö ei suju, kriitika pole järjepidev ning on tihti populistlik. See pole ju kuigi hea positsioon, millega valimistele vastu minna?

Järjepidevust tõesti ei ole. Kui tegime bussirajad, siis räägiti, et need segavad liiklust. Kui tegime tasuta ühistranspordi, siis öeldi, et see on populism. Nüüd räägitakse, et oleme kogu aeg toetanud autostumist. Vahel tundub, et opositsiooni-erakondi esindavad Tallinnas väga teisejärgulised kaardid. Mina tunnen küll sisulisest debatist puudust. Tullakse loosungitega.

Aga see ei tähenda, et neid võib alahinnata. Kindlasti tuleb Tallinnas kõva lahing ja me peame selleks väga tõsiselt valmistuma. Üksikuna võttes on meil teisejärgulised vastused. Aga neid on rohkem, tullakse teemakesi ühe vastu; meedia toetab neid ja me peame sellega arvestama, et võitlus ei ole võrdne.

Kui 2013. aastal oli Tallinnas suurimaks üllatajaks tõenäoliselt Eerik-Niiles Kross oma vastuolulise kampaaniaga, siis kas ka praegu on silmapiiril mõni selline üllatusesineja?

Oh, Kross pole kindlasti esimene ega viimane. Aga mida ta saavutas oma kampaaniaga? Ja kus ta nüüd omadega on? Ja mida on teinud tallinlaste heaks?

Kui vaatame kohalike valimisi laiemalt, siis suurt segadust tekitab ka haldusreformiga seonduv. Kui olulisel määral mõjutab Vabariigi Valitsuse senine töö valimistulemusi?

Mina usun, et väga olulisel. Jaak Aab avaldas sel teemal hiljuti Postimehes väga hea loo, kus võtab väga lühidalt kokku, mis on praeguse reformikava peamine nõrkus. Mailis Reps rääkis sellest väga palju presidendikampaanias. Eks ikka jälle see, et asju tehakse Exceli tabeli põhisel. Peame mõtlema, kuidas oma nimekirju üle Eesti sel korral rohkem toetada kesk-kontori tasemel, sest selge see, et haldusreform on lõonud korralikult kaardid sassi ja selles olukorras on kampaaniat raskem teha. See on väga tõsine küsimus ja uus juhatus peab sellele väga palju tähelepanu pöörama.

Vabaerakond teatas hiljuti, et kavatses üle Eesti kohalikel valimistel osaleda valimisliitudes, mitte erakonna nimekirjaga. Kuidas sinu hinnangul see erakonda kui tervikut ning erakonna brändi mõjutab?

Minu arvates näitab see ainult seda, et Vabaerakond ei ole

tõsine erakond. Erakond peab ikka erakonna nimekirjadega väljas olema. Ja kui sellega hakkama ei saada, siis ollakse padjaklubi, mitte partei.

Arvestades seda, kui teravdatud tähelepanu alla on võetud erakondade kampaaniad ja rahastamine ning omavalitsuste teavituskampaaniad, siis kuivõrd valimiskampaania sellest järgmisel sügisel muutub?

Ma ei ütleks, et on võetud teravdatud tähelepanu alla. Kõik need arvukad juhtumid, kus valitsuserakonnad, alates IRL-ist ja lõpetades Reformierakonnaga, on ilmselgelt kasutanud riigi raha oma kampaaniate tegemisel, ja neid juhtumeid on kümneid, ei saa mingit erilist tähelepanu, ei meedias ega uurimisorganite poolt. Nii et arvatavasti on karistamatuse tunne vaid süvenenud. Selles küsimuses peab olema täielik nulltolerants. Maksumaksja raha kampaanias kasutada ei tohi, ja see peab kehtima kõigi erakondade kohta.

Kui palju saad avada selles, mida Keskerakond teha plaanib? Millise strateegia kallal hetkel tööd tehakse?

Vara veel. Strateegia paneb paika uus juhatus koos esimehega. Ja seda tuleb arutada piirkondadega, kohalike organisatsioonidega. Seal tuleb üleriigilise kampaania. Keskerakonna toetus on vaatamata kõigele endiselt väga kõrge, mängime selgelt esiliigas. See muutub ainult siis, kui ise lollid oleme, aga ma ei näe täna seda ohtu, sest usaldan kõiki meie meeskonna tippmängijaid.

Küsis Taavi Pukk

Uus korteriühistute seadus nõuab põhjalikumat selgitustööd

2018. aasta alguses rakendub täismahus uus korteriomandi- ja korteriühistuseadus, mis toob muudatusi korteriühistute tegevusse. Praktika on näidanud, et inimesed vajavad uute reeglitega kohanemiseks abi. Olen veendunud, et korteriühistute esindajatele tuleb enne uue seaduse rakendumist teha põhjalikku selgitustööd, sest vastasel korral võib 2018. aasta algus tulla paljudele neist tõsise üllatusena.

OLGA IVANOVA
Riigikogu korteriühistute toetusrühma esimees

Kuid mis siis täpsemalt ikkagi uue seaduse rakendumisel muutub?

Vastavalt uuele seadusele toimub 2018. aasta alguses "kollektiviseerimine". See tähendab, et kõikides kortermajades, kus ei ole veel moodustatud korteriühistuid, luuakse 1. jaanuarist 2018 automaatselt ühistu.

Täna on asja tehniline pool paraku veel üsna lahtine ning on jäänud arusaamatuks, kuidas seda seadust ikkagi ellu viiakse. Kas lihtsalt lisatakse uus ühistunimi registrisse? Kuid kes siis neid uusi ühistuid siiski tegelikkuses juhtima asub? Vastuseks on ka teavitustöö rollijaotus. Täna seisuga on mulje, et seadus küll muutub, kuid sellest teada saamine ja selgituste otsimine jääb iga elaniku enda mureks.

Vajalik konverents

Olles korteriühistute probleemidega väga tihedalt kokku puutunud, julgen väita, et vajame tõsisemat selgitustööd, samuti koostööd elanike, omavalitsuste ja valitsuse vahel. Täna oleme aga koostööst kaugel. Selleks et inimestele anda mingitki ülevaadet uuest seadusest, korraldasin Tallinnas Lindakivi keskuses korteriühistute probleeme lahkava konverentsi „Korteriühistute elu peale uue seaduse rakendumist: põhilised muudatused ja uued reeglid“. Konverentsil tutvustas korteriomandi- ja korteriühistuseaduse uusi reegleid ning põhilisi seadusemuudatusi jurist Marina Suhnjova. Uue seaduse rakendumisest praktikas andis ülevaate Notarite Koja esindaja. Kutsusin sellele üritusele ka Justiitsministeeriumi esindajaid, kuid kahjuks keeldusid nad meie konverentsil osalemast.

Pea tõdemata, et üritus läks väga hästi korda. Olen veendunud, et saalitäis rahvast sai väga vajalikku infot. Sellist selgitustööd peaks aga tegelikult tegema riik.

Kuid uues seaduses on veel muidki muresid, kui ainult ebamäärasus ja sel-

gitustöö puudumine. Näiteks on täna vastuseks, mis saab korteriühistustest, mis koosnevad mitmest majast. Kuidas peaksid nemad ikkagi edaspidi üldkoosolekuid korraldama, et mitte laguneda eraldi ühistuteks? Usun, et vastused on mõne ametniku peas iseenesest olemas, kuid sellest on vähe kasu, kui see informatsioon inimesteni ei jõua.

Võlgnike küsimus lahendamata

Kõige enam muret valmistab mulle aga asjaolu, et uus seadus ei näe ikkagi ette korralikke meetmeid ühistus olevate võlgnike mõjutamiseks.

Kohtla-Järve näitel oleme tuttavad olukorraga, kus korteriühistul puudub õigus välja lülitada pikaajaliste võlglaste gaasi-, vee- ja küttevõrgust, kuid teenust pakkuval ettevõttel pole mingit kohustust tegelda võlglastega eraldi. Seetõttu kannatavad inimesed, kes on oma arved korrektselt tasunud, kuid peavad sellele vaatamata olema soojata. Olen veendunud, et olukorda saaks lahendada nii, et teenusepakkujal oleks kohustus sõlmida otseleping iga korteriomanikuga. Lisaks tuleks keelata

teenuste katkestamine neile, kes on oma arved igati korrektselt tasunud.

Kahjuks jääb ka uue seaduse kehtima arusaamatu regulatsioon, mille kohaselt oleks otselepingud küll justkui kuidagi võimalikud, kuid reaalselt ei saa korteriühistu seda õigust kasutada, sest see pole monopoolse teenusepakkuja huvides. Kumb on siis ikkagi tähtsam? Kas inimeste heaolu või ettevõtete kasum?

Mina igatahes ei poolda arvamust, et inimesi võiks nende võlgade eest surma mõista. Kui inimestel pole külmaperioodil sooja elupaika, vaid tuleb elada kütteta tondilossis, siis see on sisuliselt allakirjutamine nende surmaotsusele. Tegemist on probleemiga, kus riik peab sekkuma, kuid seda siiski ei tee.

Korteriühistuseaduse muutamine mõjutab väga paljusid inimesi ning ma loodan, et meie ärgitustöö aktiveerib ka ministeeriumiesindajaid selgitustööle. Olen veendunud, et seda ei saa jätta liialt viimse hetke peale, sest sellisel juhul ei pruugi sõnum inimestele õigeaegselt kohale jõuda. Aeg on tegutseda juba täna!

TALLINNA TV
31. okt – 6. nov. 2016

ESMASPÄEV, 31.10.

07:30 Info TV
08:00 Nädal +*
09:00 Kodupaik*
09:30 Kultuurimeeter*
10:00 Vintskapist soklini*
10:30 Nädal +*
11:30 Rahvalõõts külas 2016*
12:00 Inimese mõde. Helga ja Enn Nõu 2/2 (2014)*
12:45 ReklaamiTV
15:55 Draamaseriaal. Armastuse mõrkjas mekk 167/193
16:45 Draamaseriaal. Armastuse mõrkjas mekk 168/193
17:30 TeTeVeke lastele
18:00 TÄNA. Uudised
18:10 Draamaseriaal. Veresidemed 247/322
19:00 TÄNA. Lühiuudised
19:02 Kultuurimeetri arhiivist. Toote elu ja ilu disainifestiivalil
19:30 Terve tervis
20:00 TÄNA. Uudised
20:30 TÄNA +*
21:00 Täna maailmas
21:20 Monitor
22:00 TÄNA. Uudised
22:10 Rulluisu-tüdruk (USA, 2009)
00:00 TÄNA. Uudised*
00:30 TÄNA +*
01:00 Täna maailmas*
01:15 ReklaamiTV

TEISIPÄEV, 01.11.

07:30 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:30 TÄNA +*
09:00 Draamaseriaal. Veresidemed 247/322*
09:50 Terve tervis*
10:20 TÄNA. Uudised*
10:30 Kultuurimeetri arhiivist. Toote elu ja ilu disainifestiivalil*
11:00 Monitor*
11:40 Rulluisu-tüdruk (USA, 2009)*
13:30 ReklaamiTV
15:45 Draamaseriaal. Armastuse mõrkjas mekk 169/193
16:30 Draamaseriaal. Armastuse mõrkjas mekk 170/193
17:30 TeTeVeke lastele
18:00 TÄNA. Uudised
18:10 Draamaseriaal. Veresidemed 248/322
19:00 TÄNA. Lühiuudised
19:02 Kultuurinädal pealinna
19:30 Stiilistuudio*
20:00 TÄNA. Uudised
20:30 TÄNA +*
21:00 Täna maailmas
21:20 Mõtleme taas
21:50 Poolkuu Igor Gräziniga
22:20 TÄNA. Uudised
22:30 Scampia kuld (Itaalia, 2013)
00:15 TÄNA. Uudised*
00:45 TÄNA +*
01:15 Täna maailmas*
01:30 Kultuurinädal pealinna*
02:00 ReklaamiTV

KOLMAPÄEV, 02.11.

07:30 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:30 TÄNA +*
09:00 Draamaseriaal. Veresidemed 248/322*
09:50 Stiilistuudio*
10:20 TÄNA. Uudised*
10:30 Kultuurinädal pealinna*
11:00 Mõtleme taas*
11:30 Poolkuu Igor Gräziniga*
12:00 OTSE: LV Pressikonverents
12:30 Rändur. Põhjamaade Veneetsia - Peterburi, Kroonlinn, Peterhof*
13:00 ReklaamiTV
15:10 Draamaseriaal. Armastuse mõrkjas mekk 171/193
16:00 Draamaseriaal. Armastuse mõrkjas mekk 172/193
17:00 LV Pressikonverents*
17:30 TeTeVeke lastele
18:00 TÄNA. Uudised
18:10 Draamaseriaal. Veresidemed 249/322
19:00 TÄNA. Lühiuudised
19:02 Tallinna TVs tulekul
19:10 Meedia keskpunkt
20:00 TÄNA. Uudised
20:30 TÄNA +*
21:00 Täna maailmas
21:20 Dokumentaalfilm. Rännakud läbi Lõuna-Aafrika (2015)
23:15 TÄNA. Uudised
23:25 Meedia keskpunkt*
00:15 TÄNA. Uudised*
00:45 TÄNA +*
01:15 Täna maailmas*
01:30 ReklaamiTV

NELJAPÄEV, 03.11.

07:30 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:30 TÄNA +*
09:00 Draamaseriaal. Veresidemed 249/322*
09:50 LV Pressikonverents*
10:20 TÄNA. Uudised*
10:30 Meedia keskpunkt*
11:20 Dokumentaalfilm. Rännakud läbi Lõuna-Aafrika (2015)*
13:15 Inimese mõde. Helga ja Enn Nõu 2/2 (2014)*
14:00 ReklaamiTV
15:45 Draamaseriaal. Armastuse mõrkjas mekk 173/193
16:40 Meedia keskpunkt
17:30 TeTeVeke lastele
18:00 TÄNA. Uudised

18:10 Draamaseriaal. Veresidemed 250/322
19:00 TÄNA. Lühiuudised
19:02 Rändur. Kahe maailmajao piiril. Istanbul
19:30 Nõmme inimesed 2/5
20:00 TÄNA. Uudised
20:30 TÄNA +*
21:00 Täna maailmas
21:20 Rahvaadvokaat
22:05 Tervisevõti. Dr Viktor Vassiljev
22:40 TÄNA. Uudised
22:50 Mõtleme taas*
23:20 Poolkuu Igor Gräziniga*
23:50 TÄNA. Uudised*
00:20 TÄNA +*
00:50 Täna maailmas*
01:05 ReklaamiTV

REEDE, 04.11.

07:30 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:30 TÄNA +*
09:00 Draamaseriaal. Veresidemed 250/322*
09:50 Tervisevõti. Dr Viktor Vassiljev*
10:25 TÄNA. Uudised*
10:35 Rahvaadvokaat*
11:20 Vintskapist soklini*
11:50 Nõmme inimesed 2/5*
12:20 Rändur. Kahe maailmajao piiril. Istanbul 1/2*
12:50 ReklaamiTV
15:40 Draamaseriaal. Armastuse mõrkjas mekk 174/193
16:35 Draamaseriaal. Armastuse mõrkjas mekk 175/193
17:30 TeTeVeke lastele
18:00 TÄNA. Uudised
18:10 Draamaseriaal. Veresidemed 251/322
19:00 TÄNA. Lühiuudised
19:02 Majad ajas
19:30 Kultuurimeeter
20:00 TÄNA. Uudised
20:30 TÄNA +*
21:00 Täna maailmas
21:20 Taevariik UFOdega
21:50 Krimiseriaal. Põgene! (Venemaa, 2012) 8/8
22:40 TÄNA. Uudised
22:50 Itaalia miniseriaal. Purunenud aastad: Kohtunik 1/2
00:35 TÄNA. Uudised*
01:05 TÄNA +*
01:35 Täna maailmas*
01:50 ReklaamiTV

LAUPÄEV, 05.11.

07:30 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:30 TÄNA +*
09:00 Draamaseriaal. Veresidemed 251/322*
09:50 Hommik toidumessil 2016
10:20 TÄNA. Uudised*
10:30 Keskkonnapäev
11:00 OTSE: Keskerakonna kongress
14:00 Rändur. Kahe maailmajao piiril. Istanbul 1/2*
14:30 Taevariik UFOdega*
15:00 Nõmme inimesed 2/5*
15:30 TeTeVeke lastele
16:00 OTSE: Keskerakonna kongress jätkub
20:00 TÄNA. Uudised
20:20 Tallinna TVs tulekul
20:30 Rahvalõõts 2016
21:00 Olustvere mõisa kojad
21:15 Ketteringi juhtum 6/8 (BBC, 2015)
22:10 TÄNA. Uudised
22:15 Itaalia miniseriaal. Teine elu 1/6
23:55 Kultuurimeeter*
00:25 Majad ajas*
00:55 TÄNA. Uudised*
01:15 ReklaamiTV

PÜHAPÄEV, 06.11.

07:30 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:20 Tervisevõti. Dr Viktor Vassiljev*
08:55 Keskkonnapäev
09:25 Kultuurimeetri arhiivist. Toote elu ja ilu disainifestiivalil*
09:55 TÄNA. Uudised*
10:00 Rahvalõõts 2016*
10:30 Monitor*
11:10 Kodulooline dokumentaalfilm. Koksvere leivategu (2012)
11:40 Itaalia miniseriaal. Teine elu 1/6*
13:20 Hommik toidumessil 2016*
13:50 Olustvere mõisa kojad*
14:05 ReklaamiTV
14:50 Mõtleme taas*
15:20 Poolkuu Igor Gräziniga*
15:50 Terve tervis*
16:20 Kultuurimeeter*
16:50 Majad ajas*
17:20 TeTeVeke lastele
17:50 Rahvaadvokaat*
18:35 Keskkonnapäev
19:05 Ketteringi juhtum 6/8 (BBC, 2015)*
20:00 Nädal +*
20:00 Taevariik UFOdega*
21:00 Pillimeeste klubi
21:30 Nädal +*
22:30 Rändur. Kahe maailmajao piiril. Istanbul 1/2*
23:30 Pillimeeste klubi*
00:00 ReklaamiTV

Rail Balticu rajamine kui totter allumine Brüsseli rumalustele

Eestis oli kunagi maailmatasemel kitsarööpmeline raudtee. Näiteks Tallinnast sõideti üle Rapla Viljandisse ja ka Virtsu. Algul ikka aururongiga. See väikene „susla“ polnud väga kiire. Oli aega loodust nautida, jaamades jäätist ja ka õlut osta.

Noore poisuna Viljandisse jõudes oli taskuraamat tüdrukute aadresse täis ja küllakutseid hulgan. Telefonid olid tollal kodudes veel üsna haruldus ja suhtlus käis ikka kirja teel. Oli ka suur raudtee, mis viis Leningradi ja Moskvasse, haarates kaasa palju kohalikke sõitjaid ning ka Petseri ja Pihkva rahvast. Olles praktikal Pihkva ajalehes, sõitsin sinna ikka öise rongiga. Olid nii kupee- kui ka platskaartvagunid. Kõik vastavalt sõitja rahakotile. Rääkimata restoranvagunist, kus üllatavalt head ja maitsvad toidud. Selline raudtee sobis kogu Eestile ja loomulikult veeti seal ka palju kaupa.

Rahvalt luba pole küsitud

Läks aeg edasi ja kitsarööpmeline raudtee võeti üles. Viljandi suunal tehti rööpmevaha laiemaks ja mõneks ajaks oli olemas isegi ühendus Tallinn–Pärnu–Riia. Aga sellestki jäi Eestile väheks. Oma Nokia otsimisel mindi kaasa Brüsseli hiigelleiutisega Rail Balticu ja hakati ülikiret raudteed üles kiitma, oma rahva käest selleks luba küsimata.

Hullem asi on selles, et tahtakse teha täiesti uus teetross ja sellega seoses vaesustada suur hulk meie kodusid. Kõigele lisaks poolitada Eestimaa Lääne- ja Ida-Eestiks. Omamata insenerioskusi, arvan, et targem oleks ikka see vana Tallinn–Tartu–Valga suund kasutusele võtta ja korda teha olemasoleva taristu. On olemas juba sissetrambitud alusmaa ja pole vaja erilisi sundvõrandamisi. Pole ju mõeldav, et hakkame oma pisikesest riigieelarvest ülal pidama kaht raudteed, kuigi pole seniselgi enam ammu kasumlikkust.

Liikluses me teame, et kiirustamine ei vii kuhugi. Kas kaubarongid peavad tuiskama Tallinnast esimesse peatusesse Pärnust kohutaval kiirusel? Milleks?

Rail Balticu Eestisse rajamise otsusele allakirjutanu, astu esile ja näita ennast!

Auhinnamäng! Kes suudab vastata küsimusele “Kelle allkirja kannab otsus ehitada Eestisse Rail Balticu?”, saab minu käest 10 eurot! Ainus leitav dokument ütleb: “Vabariigi valitsuse 12.04.2012. a korraldusega nr 173 algatati planeerimine.” Ent kas ei peaks planeerimisele eelnema otsus üldse midagi ehitada?

Kes on otsustanud, et Eestisse ehitatakse Rail Balticu ehk kes NIMELISELT on võtnud vastutuse selle arusaamatu eesmärgiga, kuid

Samas vajame raudteed, mis oleks meile vajalik. Raudteed, mis tooks oma rahva maakoost tööle. Riigiisad sõidavad riigiautodega aga mõtle sellele, et tava-inimesele on autosõit ikkagi väga kallis lõbu ja lõppkokkuvõttes sobimatu, võrreldes kuupalga või pensioniga. Eraldi küsimus oleks: mida me

Meie aga oleme truid alluvad.

Lõunanaabrid on märksa tõrksamad

Naabrid lõunast on aga hoopis teist meelt. Riigifirma Leedu Raudtee (*Lietuvos Geležinkeliai*) hinnangul ei toonud Rail Balticu hankemudeli kokkuleppe allkirjastamine ettevõttele kasu, sest

Viimaks võib see kaasa tuua Euroopa rahade kaotamise, “rääkis Dailydka. Tema sõnul oleks pidanud Leedu Raudteed erikohtlema, arvestades, et ettevõtte on ainsana ka varasid. Kui Lätis ja Eestis on ühisfirma *RB Rail* aktsionärideks spetsiaalselt loodud ettevõtte, siis Leedus on selleks Leedu Raudtee.

UUS VÄLJAKUTSE RAHVALE: Paljud ärksamad inimesed on Rail Balticu vastu. Tahetakse ju selle jaoks teha täiesti uus teetross ja sellega seoses vaesustada suur hulk trassile või selle äärde jäävaid kodusid. Kõigele lisaks poolitaks Eestimaa nüüd Lääne- ja Ida-Eestiks. Fotol Rail Balticu eskiis.

Tallinnas vagunisse laadime ja Brüsselisse saadame? Võib-olla vaid käputäie eurosaadikuid ja ametnikke? Seega kiire erirong erivagunitega!

Paljud ärksamad inimesed on selle vastu. Keskerakond on üle

Algamas on järjekordne lollitamiskampania, mis võtab paljudelt kodudelt maa ja eluõiguse.

kümne korra soovinud, et rahvale otsustusõigus antaks. See aga valitsejatele ei sobi. Neile meeldib, et rahvas närgu muru! Algamas on järjekordne lollitamiskampania, mis võtab paljudelt kodudelt maa ja eluõiguse. Mille nimel? Ikka totter allumine Brüsseli rumalustele.

see muutis ettevõtte vastutavaks Rail Balticu haldusfirma *RB Rail* tehtud vigade eest. Leedu Raudtee allkirjastas hanketulekku alles siis, kui nõukogu selleks vali käsu andis. Raudtee tegevjuht Stasys Dailydka ütles BNS-ile, et samas on ta omalt-

Huvitav on see, et kõikjal kirjutatakse ehitustöödest Poola piirini. Aga edasi? Tundub, et poolakad oma suurema tarkusega pole veel midagi otsustanud. Ja kas üldse otsustavad? Ja ikka ei saa keegi meist aru, mida see kiirraudtee vedama hakkab?

Rail Balticusse plaanitava tohutu investeeringu põhjendamise ei ole Brüsselil lihtne, aga siit-sealt mõne ähmase põhjuse ikka leiab, näiteks Põhja-meretee ja Helsingi–Tallinna tunneli kaudu kunagi kauges tulevikus võib-olla liikuma hakkavad kaubavood. Kas ikka peame praegu sellise võlakoorma alla heitma?

Aivo Oina, vaatleja

Veaparandus

19. oktoobri Kesknädalas lk 4 on Heimar Lenki artiklisse „Milleks Keskerakonnale uus kongress?“ sattunud vale juhtlõik.

Toimetuse palub autorilt vabandust.

Raitar

omati meist igauht mõjutava rajatise ehitamiseks? Kelle nime hakkavad selle kogu maad läbi lõikava haavaga meenutama meie lapsed ja lapselapsed? Kui kellelgi õnnestub leida see nimi, palun andke teada. Auhiinnamängu võib jagada, sest äkki on kuskil olemas keegi, kes teab seda salapäraselt otsustajat nimepidi...

Ajakirjanik Inga Raitar Facebookis

Libavasakpoolitsejad trügivad diktaatoriks

Kujundlikult väljendades: juba mõnda aega toimub Eesti poliitikamaastikul rüüstav lageraie – mingite allhoovuslike, üsnagi varjatud jõudude mõjul on käimas ühe ideoloogia hoo- gustuv pealetung. Tegu on sotsistlik- dekadentliku libavasakpoolsusega. Selle ideoloogia läbi- ja pealesuru- mise on endale võtnud nn Sotsiaal- demokraatlik Erakond (SDE). Sot- side hiiliv riigipööre toimus peaaegu kolm aastat tagasi, kui nad pärast Andrus Ansipi peaministri kohalt ta- gasiastumist Taavi Rõivase valitsusse kutsuti. Kuna ka Reformierakond oli üleöö moonduvad võõra tahte teosta- jaks, hakkas riigis juuri ajama sisu- liselt ühe-ideoloogia-diktatuur. Tekkinud võimumonopoli kasutades hakati kohemaid rahva tahte vastaselt tegutsema. Minimaalse hääleena- musega suruti läbi rahva hulgas väga

ebapopulaarne, ühiskonda lõhestav ja pingeid tõstev nn kooseluseadus. Selle täielikku tarbetust näitab, et 9 kuuga on laekunud vaid 30 avaldust sooviga „kooselluda“. Järgmisena võeti käsile – jälle rahva valdava ena- muse meelepahaks – võõrast rassist ja/või religioonist pärit migrantide maaletoomine.

Eriti oluline, et need kaks enim pin- geid tekitavat välisjõudude peale- surutud ahistust on kõige ulatus- likumat vastuseisu põhjustanud just venekeelse kogukonna hulgas.

Kas võime Eesti pinnal arvestada üsnagi väljakujunenud üheideoloogia- lise diktatuuriga, mille tagajärjed võiksid kahjustada kõigi Eestimaa rahvaste huve? Siin siis on eestlaste ja vene kogukonna ühisosa: panna seljad kokku ja tõrjuda liialt ahista-

Kas Hannibal oleks vääriline eeskuju?

vaks muutunud ühenäolise ideoloogia diktaati.

Ülimalt vajalik oleks säilitada Eesti poliitika mitmekesisus. Sest märgid näitavad, et ka Vabaerakond on vaikselt ujunud sotsistlike dekadentide kiiluvette. Mingeid libavasakpoolsuse algeid on märgata ka IRL-i mõne fraktsiooniliikme juures.

Paneb suisa imestama simsonlaste sotsismivaimustus ajal, mil kogu Euroopas on sotsiaaldemokraatide poliitika muutumas aina ebapopu- laarsemaks. Ehk oleks simsonlastel siiski kasulikult kindlustada üldsuse poolehoid, kui himustada valitsusse pääsemist? Ehk tuleks nende mõnin- gane distantseerumine libavasakpool- sest sotsismist kasuks ka Keskerakonna edasisele saatusele?

Eero Laidre

Keskerakondlased, toetagem muutusi!

12. oktoobri Kesknädalas Toomas Paur väljendub (ühena vähestest) õigesti, et Keskerakonnas ei vaielda mitte programmi ja põhikirja üle, kuid jätab ka vaidluste põhjused selgitama. Minu arust tuleks rääkida otse ja selgelt, et kõik meie 14000 liiget saaks asjast aru ühtemoodi. Ma ei kahtle, et Edgar Savisaar on üks Eesti Vabariigi loojaid ning tema osa esimese peaministrina oli kõigest suurem. Ta on kahtlemata meie võimekam poliitik, kuid ta ise ei suuda mõista, et vähemalt viimasel 10-l aastal on tema kompromissitu iseloom peamiseks takistuseks Keskerakonna programmi mõistmisel ja levikul. Valitsuses peab valitsema meeskonnavaim, parimate lahenduste otsimine ka kõrvalteede läbimise abil. Meeskonnas ei ole üksmeelt, kui nende hulgas on üks, kes ainuõigeks peab ainult enda arvamust, kes ei vaidle ja ei otsi erinevaid võimalusi, kes alati peab paariise arva- must ekslikuks. Kui 10-st üks iga päev püüab 9-t tobuna näidata, siis need 9 otsivad võimalusi, et see üks ei oleks meeskonnas. E.S. peaks mõistma, et temaga koos ei sobi töö üheleki kaht- lemalt temast vähema taibuga, kuid siiski tarkadele kolleegidele juhatuses või valitsuses. Kõik nad ootavad häid nõuandeid ja plaane tuleviku kujun-

damiseks, kuid enamik ei suuda taluda ülbe muige saatel oeldud eriarvamust, tema seisukoha mittearvestamist. Meie presidendid (Meri, Ilves) on oelnud avalikult, et Savisaarele nad valitsuse moodustamise ettepanekut ei tee. Ka Ansip ja Rõivas on oelnud, et nemad Savisaarega koos ei tööta. Ja ikka meie lugupeetud esimees ei mõista, et valitseva olukorra muutmiseks Eestis on ainult vaja temal tõmbuda esiplaanilt kõrval; jätkata oma mõttetööd ja abi alul erakonna ju- hatusele, hiljem juba nende moodusta- tud valitsuse paremaks tegutsemiseks. Ei ole vaja olla esimees või linnapea, vaid on vaja, et Keskerakonna rah- vast väärtustav programm jõuaks eel- arvetesse ja tuleviku tegudes. Ratas ütleb, et tema kandideerib Savisaare kõrval, kuid Savisaar ütleb, et Ratas kandideerib tema vastu. Kas on vahe mõistetel „kõrval“ ja „vastu“? Minu arust see määrabki meie jõuetuse. Olgem kõik üksteise kõrval, toetame üksteist, otsime paremaid mõtteid ja inimesi, kes need suudaks ellu viia. Edgar suutis seda 25 aastat tagasi, kuid nüüd on teine aeg ja olukord ning on aeg otsida uusi tegijaid.

M. E., KE liige Valgast
(Kirjasaatja nimi toimetusel teada.)

Eesti tööturul nārune pale!

Tööturuga seoses on Eesti meedia keskendunud alati valedele probleemidele. Liialt sonime mingist innovatsioonist. Samuti õpetajate palga tõstmisest – kas aastast aastasse korduva õpikuteksti ettekandmise ja klassi ees seismise eest pole 800 eurot piisav?!

Rääkida tuleb keskmise Eesti inimese keskmisest palgast.

See ei ole 1090 eurot, vaid 400 eurot kuus. Miks? Lahakem seda!

Eesti tööandja mõtteviis: endale uus maastur ja eramaja liisida, naisele uus kasukas osta, suured kulutused firma tehnikale, kinnisvarale, maksudele ja sisseseadele tagasi teenida. Kõik see tuleb töötaja palgast viimne kui sent välja pigistada. Tuleb tunnistada, et see ongi õnnestunud. Tööandja ratsutab oma rahvus- ja liigikaaslaste turjal.

Kui nägin taas eelmisel palgapäeval, et ilma põhjusega on ühe päeva palk kuhugi kadunud, siis mida see tähendab?

Põhjusteks on lihttöolisest eestlaste paanilised hirmud kaotada sissetulek ja endaroll olla keegi ning panustada. Oli ju sovetiajal pea kõigile töö tagatud. Suur osa töötajaid on tulpinud ja ülejala-suhtumisega. Aga häält keegi ei tõsta.

Peapõhjus on tegelikult rahva mälus – esivanematelt pärinev tohutu hirm küüditamise, massivägivalla ja nälja ees. On see 21. sajandi oludes põhjen- datud?

Tööandjal on vaja keskenduda töötaja heaolule, mitte kallima vara omandamisele või kontoriseinte värvimisele iga aasta tagant. Saad vastu innukamalt töötava ja rahulolevama alluva. KAS SEE POLE VÄÄRTUS?

Võttes seda arvesse, on arvestatav osa tööealistest kavalalt redutamas kas invapensionil, sotsiaaltoetusel või vanematelt saadaval rahanutsul. Minu tutvusringkonnas on nende inimeste arv üksteist 14-st.

Sama raha saaks ju kodanikupalgaks suunata! Pigem kõigile alla 500 euro kuus teenivatele inimestele riigipoolseks lisatoeks 100 eurot kuus, kui 230 eurot ühele, kes üleliigse summa tihti mõttetutele kulutab (alkohol, maius- tused, kosmeetika jm pudi-padi).

Kõike seda kokku võttes ütlen taas:

EESTI TÖÖTURU, MINE P...E! HAKKAME ENNAST ÜKSKORD AITAMA JA EELLOETLETUD MUUDATUSI ELLU VIIMA!

Heinar Vaserik Rakverest

Tallinn 10130,
Toom-Rüütli 3/5,
Kesknädal

Uuem luud

Uuem luud sai varre taha jälle platsi puhastama! Võtkem, rahvas, kired maha, andkem ajal arutada.

Meie omakandi taadid presidendiks pürgisid, juba võimalustest saadik võidu tooli trügisid.

Polnud tegu, kellelt mida rahval, riigil oodata. Teati vaid, kuidas keda ära süüa soolata.

Kõigis ärkasid geoloogid, konte välja kaevati, vanad vaenud letti toodi, sahtli vahel vaevati

sõrmi, kellel miljon mõni kogemata kadunud, kelle sõrmed rahva mani kogemata näppinud.

Ja siis nagu Taani lipu „taevas“ andis presidendi, erakonnad et ei kipuks pukki upitama endid.

Lausa ehmatuti kaineks, omadki ei valind kui, rääkimata rahval mainest, räägituna poolisui.

Ootame siis oodatumat, uuem luud ehk ohutum, prügi silma puistatatum, rahva usku mahutuv.

Parandamaks luhtalastut, peetut parandada võivaks. Rahvas uuel ootab vastust, riik et uema saaks rõiva.

Ubina, penskar Tallinnast, oktoober 2016

Käed eemale Keskerakonnast!

Keskerakond on rahva suurema ja vaesema poole erakond, mille on loonud Edgar Savisaar. Nüüd tahavad reformikate palgalised Jüri Ratas jt teda Keskerakonna esimehe kohalt maha võtta ja ise tema asemele valitud saada. See oleks kui topeltmõrv – sama, kui lastelt võtta nende isa.

Paul Hank, keskerakondlane Võrumaalt

Võrus esitati Keskerakonna esimehe kandidaadiks Jüri Ratas

22. oktoobril toimunud Võrumaa piirkonna juhatuse koosolekul otsustati konsensuslikult esitada Keskerakonna esimehe kandidaadiks Jüri Ratas. Juhatuse liikme- kandidaatideks seati üles Riigikogu liige ja Võrumaa piirkonna esimees Anneli Ott, Võrumaa piirkonna kuraator Jaak Aab ning Taavi Aas, Aadu Must, Mailis Repts, Kadri Simson, Enn Eesmaa ja Jaanus Karilaid.

Jüri Ratas kohtus Võrumaa piirkonna juhatuse liikmete ja osakondade esimeestega. Toimus sõbralik vestlusring erakonna ja Eesti elu puudutatavate küsimuste üle. Juhatuse koosoleku järel toimus Võru kultuurimajas „Kannel“ Võru linna osakonna igakuine kohtumine, kus sel korral osalesid Riigikogu liikmed Jüri Ratas ja Jaanus Karilaid. Võrumaa piirkonna liikmeid tervitasid Anneli Ott ning Põlvamaa piirkonna esimees Tarmo Tamm ja Valgamaa piirkonna esimees Alar Nääme.

SÕBRALIK KOHTUMINE:

Jüri Ratas kohtus Võrumaa piirkonna juhatuse liikmete ja osakondade esimeestega. Fotol Keskerakonna Võrumaa arendusjuht Toomas Paur (vasakul), Jüri Ratas ja riigikoguliige Jaanus Karilaid.

Kahe tunni jooksul arutleti päeva- poliitilisi teemasid. Päevakorras olid ülevaated Keskerakonnas toimu- vast ja Eesti poliitilisest olukorrast. Saadikutele esitati mitmesuguseid küsimusi, sh erakorralise kongressi kokkukutsumise põhjuste kohta. Kõik saalisviibijad said palju vaja- likku teavet ning jagasid omapool- seid ettepanekuid esinejatele.

Kohtumise lõpus tähistati ühiselt erakonna 25. sünnipäeva ning nau- diti selleks puhuks valminud sünni- päevatoriti.

Võrumaa piirkonnast osaleb Keskerakonna kongressil 47 delegaati, kellest 27 esindavad Võru linna.

Võru linnaosakonna esimees Toomas Paur ja piirkonna see- nioride juht Gleeri Paur korral- dasid ilusa pidupäevalaua.

Nädala juubilar JÜRI ARRAK 80

Jüri Arrak on endale loonud omapärase fantaasiamaailma, mis erineb teiste loomingust. Nagu Kristjan Raua tunneb ära tillemastki sõejuonistusest ja Konrad Mäe maastikuvisandist, nii reedab ekliibrisekavand Jüri Arraku. Oma nägu on suur tunnustus – tegu on meistriga.

Jüri Arrak sündis 24. oktoobril 1936 Tallinnas teenistuja perekonnas. Ta lõpetas 1955 Tallinna Mäetehnikumi, õppis aastast 1961 Eesti Riiklikus Kunstiinstituudis, lõpetas selle 1966 metallihistöö erialal. Õppinud metallihistööd, siirdus kunstnik kiiresti üle õlimaale, mis ongi jäänud ta meelislaks.

Jüri Arrak töötas Tallinna Metallitoodete Tehase kunstnikuna ja 1968–1969 „Tallinnfilmis“ lavastuskunstnikuna (filmid „Gladiator“, „Metskapten“, „Suur Tõll“). Aastast 1969 on ta vabakunstnik ja Eesti Kunstnike Liidu liige.

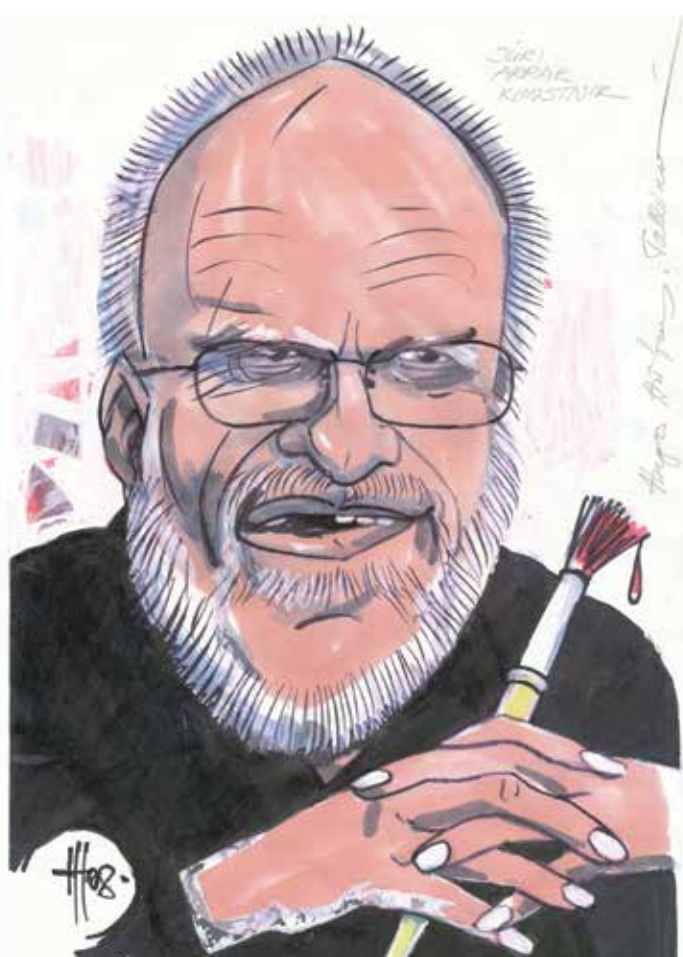
Wikeedia kirjutab tema loomingu kohta: „Varastes maalides ja estampides on kujundid tasapinnalised („Saabumine võõrasse jaama“, „Kentauride võitlus lapiitidega“), hilisemais on muutunud ruumiliseks. Tema jutustav maailm on paradoksaalne, maalist maali kordub masktegelaskuju, mis kontekstist sõltuvalt saab uue tähenduse. Looming on jutustav, lähtub

kultuuritraditsioonist. Arrak kasutab arhetüüpe, muudab ja parodeerib pühaks peetud müüditõlgendusi ning pakub uusi („Europe lahkumine“, „Jüri võitlus lohega“, „Kandjad“). Kunstniku kujutusvõime loob suure sisendusjõuga ootamatuid nägemusi („Tsirkus“, „Tornide linn“, „Pasunapuhuja“, „Müüritrepil“, „Hunt kuldse kepiga“, „Pillipuhuja“).

Jüri Arrak on maalinud piibliteemalisi maale („Juuda suudlus“, „Hiob“ jt), Halliste kiriku altari-maali, meie kultuuritegelaste (L. Soopää, J. Lotman, P. Tulviste jt) portreid, suuremaformaadilisi pilte „Estonia“ ja „Endla“ teatritele. Tema maale on kasutatud ka ansambli „Metsatõll“ albumikujundustes. 1996. aastal oli Jüri Arrak Tartu Ülikooli vabade kunstide professor.

Juubilar on tunnustatud Kristjan Raua kunstipreemia, Konrad Mäe medali ja Valgetähe II klassi teenetemärgiga.

Mäletan, kui kunagi oli mu naabrigi algaja kunstikoguja. Käisime tihti koos kunstinäitustel, kus jäi meelde tema korduv kriitika Jüri Arraku pildidel olejate parukate pärast. Too kunstikoguja armastas öelda: „Need on takupead!“ Kord kodutrepil olles kutsus ta mind enda poole. Mõõdusime mõnest

Valdur Ohaka taiesest, millest üks oli isegi minu kingitus, kui ta järsku peatus võidukalt ühe väikese pildi ees. Oo üllatust, Arraku takupea! Selle olevat ta äsja ostnud. Kahjuks mitte pildi meeldivuse tõttu – seekord vaid hooplemiseks kolleegide ees.

Suurema produktiivsuse tõttu müüs Ohakas oma pilte lihtsalt odavamalt. Kuid hiljem läks lausa avaliku lärmiks, kui Jüri Arrak oli joonistanud illustatsioone lasteraamatule „Suur Tõll“. Robustsed ja verised oopused

ei kõlba lastele, arvasid pedagoogid ja lapsevanemad. Kuigi samal ajal ja eriti hiljem oli Hollywoodi looming Arraku omast kordi verisem, nii et minu 5-aastane lapselaps teleri ees mind pidi rahustama. Ärgu ma kartku, maharaiutud pea asemele kasvab uus või isegi mitu, ja verised laibad pesuvad ise vere maha ja lähevad honorari järele.

Arraku joonistamisstiil on jõuline, nii suure üldistusega nagu oleks stiliseeritud. Ilmselt metallihistöö õppimise aegadest pärit. Andes võimaluse ka igasuguseid müüte ja saagaseid kujutada. Kunstnik armastab öelda otse. Ta loomingulaadki on otsaga filosoofias. Kes kunstnikest poleks filosoof? Tavaliselt see jääb ateljeesse või baarileiti äärde. Lõuendile jõuab aga tihti Jüri Arraku pintsli kaudu.

Pole mingi saladus, et tänasel juubilaril on olnud varasemas elus palju kokkupuuteid alkoholiga. Nüüdseks pole ta enam kui 20 aastat alkoholi pruukinud. Algas kõik aga siis, kui ta oli 14, ning see probleem painas teda aastakümneid. Pöördelse otsuse taga olid terviseprobleemid. „Need pohmelused olid nii kohutavad... Kui sa ikka 2–3 päeva oled voodis ja oigad, ega see eriti lõbus ei ole,“ meenutas Jüri Arrak ETV uudistesaatel „Aktuaalne Kaamera“ 2015. aasta oktoobris.

1990-ndate alguses kinkisid Rootsisis elavad sugulased Arrakule raamatu, mida ta nimetab joodikupiiblikuks. Iga päeva kohta on lehekülj ja igal hommikul lugese kunstnik just selleks päevaks kirjutatud mõtted läbi. Ja vahel lisa ka väikese illustratsiooni. „Järgmisel hommikul loed järgmise lehekülje ja mõtled, et eile ma ei joonud, vaata, kui kihvt oli. Sai midagi ära teha. Siis järgmine lehekülj – ja jälle ei joo,“ rääkis Arrak AK-s.

Ta tunnistas, et üldiselt levinud praktika, kus alkoholist vabanemiseks pannakse paika mingi lõpetamiskuupäev, ei toimi. „Et esimesest maist või esimesest jaanuarist enam ei joo. See kõik on vale. See on jama. Nii ei lõpeta midagi. Aga kõige tähtsam on sisemine otsustus. Ise, üksinda,“ rõhutas pääsnu.

Viimasel ajal kalduvat Jüri Arrak taas müstikasse ja tegelevat ürgnaise – kaitsva ema – kuju loomisega. Võib-olla praeguse poliitika tõttu? On meil ju nüüd naispresident, naisministrid, naisõiguslased jpm. Oma müüdi loomisele on kunstnik kaasa aidanud ka sõnavõtmisega meedias. Vaatamata kõrgele eale on looja heas vormis. Soovime talle tööde jätkamiseks tugevat tervist!

Hugo Hiibus, kunstnik

Põllutöömashinate muuseumi peremeest Heino Prosti rõõmustab noorte ajaloo huvi

Mats Traadi romaani „Tants aurukatla ümber“ järgi tehtud filmitriloogias podisev rehepeksumasin „Thermanius“ pärineb kirgliku tehnikahuvilise ja vanavarakoguja Heino Prosti kollektsoonist. 1933. aastal Tähtvere vallas sündinud mees hakkas vanu masinaid koguma üle kuuekümne aasta tagasi, sest sotsialismioludes sattus vanatehnika hävimisohtu. Heino Prosti (pildil) muuseum paikneb Elva külje all – Nõo vallas Vissi külas Varikul.

JAAN LUKAS
Jõgevamaa ajakirjanik

Tänavuse turismihooaja lõplik kokkuvõtmine on muuseumiomanikul veel ees. „Üldiselt ei saa nuriseda. Iga nädal käis ikka mitu inimest. Ennekõike meeldib turistidele vaadata, kuidas masinad töötavad. Huviga kuulatakse ka minu juttu masinate eluloost,“ rääkis Heino Prost.

Palju haruldusi

Vanim rehepeksumasin Heino Prosti kollektsoonis on 1756. aastal toodetud firmas „Clayton“. Selle masina võllid töötavad puulaagritel. Ühe rehepeksumasina sai Prost omaaegsele looduskaitse- ja metsamajandusministrile Heino Tederile kuulunud Kaera talust

Valgamaal. Kunagi Karlova mõisale kuulunud ja kaheksa aastat jõude seisnud masina oli hobusega Sangastesse vedanud Heino Tedre vanaisa.

Vanim traktor jõudis Prosti kollektsoonis 1963. aastal Tartumaalt Rannu kandist – toonase Võrtsjärve kolhoosi esimehe, hilisema kirikuõpetaja ja poliitiku Kalev Raave abiga. „Võtan Raavet meenutades mütsi maha,“ ütles muuseumi peremees.

Muuseumis on ka Ukrainast pärinev vahelharimistraktor T-50V; seda tüüpi masinaid toodi Heino Prosti sõnul Eestisse vaid kolm. Kokku on Heino Prosti muuseumis üle neljasaja eksponaadi. „Mitmed nendest olen koos suuremate masinatega kingitusena kaasa saanud. Niisugused on ka noorematele külastajatele erilist

huvi pakkunud turbalõikamislabidad, millega turbarabas lõigati lahti kuivama pandavaid turbapätsi. „Tänavu sain juurde ühe 80–90 aastat tagasi tehtud mootori, mis täiesti töökorras,“ lisas muuseumiomanik.

Käesolev aasta on Heinol kulunud kahe Deering-tractori taastamisele. Põlistest firmamärkidest on muuseumis esindatud ka Fordson, Munktel, Imanta, Rusti, Ransomesi jmt. Lisaks „Tantsule aurukatla ümber“ on Heino Prosti masinad podisenud ka filmides „Künimehe väsimus“, „Ajaarvamine ei alga meist“, „Nimed marmor-tahvlil“ ja hiljuti valminud mängufilmis „Puhastus“.

Huvilisi käib kõikjalt
Iseäranis hea meel on Heino

Prostil siis, kui muuseumisse tulevad lapsed ja noored. „Tänavu on käinudki paljud isad koos lastega ja vanaisad koos lastelastega. Tore, et erinevate põlvkondade inimeste muuseumikülastused on rohkem hoogu läinud,“ märkis kollektionäär. Tema sõnul on väikemuuseumi korrashoidmiseks riigilt vägagi raske toetusraha saada. „Vastavad rahastamisallikad kipuvad lihtsalt puuduma. Mõnedki poliitikud on aga muuseumi käekäigu vastu tõsiselt huvitud. Nii on muuseumit külastanud ja tänavu suvel meie korraldatud laadalgi ringi vaadanud abivalmis Riigikogu liige Marika Tuus-Laul. Samuti uudistas muuseumit Jõgeva- ja Tartumaalt Riigikogusse valitud Aivar Kokk.“

Nende inimestena, kes muuseumi edendamiseks oma panuse andnud, nimetab Prost ka Rõngu bensiinijaama keskerakondlastest omanikku Evald Mihkrat ja vabatahtlik Peep Pransi, kes käib abiks igal laupäeval ja kes suvel löi laadal kaasa vanaaegse rehepeksu tutvustamisel. Pidevaks kaasaitajaks on ka Heino

abikaasa Tiiu-Reet Kõnnussaar. Täna Eesti põllumajanduse käekäigu üle arutleb Heino Prost nii: „Meie ümbrusest on mitmed farmid likvideeritud. Selline olukord teeb kurvaks. Piimahind on küll veidi tõusnud, kuid ikkagi väga väike. Muret teeb, mis saab seakatku puhangu tõttu eestimaise seakasvatusest. Väiketootmist on tänastes maaoludes peaaegu võimatu taastada. Paljudel maaperedel pole enam sahvrist või keldrist omakasvatatud ja endatoodetud kraami võtta. Niisugune on lugu.“

Tegutsemistahet ja optimismi jätkub

Räägime uuest Eesti Vabariigi presidendist Kersti Kaljulaidist. „Peaasi, et ta end ühest või teisest poliitilisest jõust mõjutada ei laseks,“ ütleb Heino Prost. „Tundub, et vastne riigipea oskab tööinimestest lugu pidada. Arukas tegu, et ta esimese Eestivisiidi teeb Virumaale,“ arvab abikaasa Tiiu-Reet. Tulles tagasi Heino Prosti hobi juurde, küsin, kas tema muuseumis oleks võimalik ka kultuuri-

sündmusi korraldada, näiteks tähistada rahvakalendri tähtpäevi, sest Tiiu-Reet käis mõõdunud aastal Tartus Rahvaülikoolis kadri- ja mardipäevakombestikku õppimas. „Nüüd, kus uus näituseruum valmis ja mida saab ka ahjuga soojaks kütta, võib selline mõte täiesti teoks saada. Asi võtab aga aega. Samuti on plaan taastada rehepeksumasinakuur, milleks otsime koostööpartnereid. Mõistagi tuleb taas kokku puutada keerulise rahastamisprobleemiga. Tegutsemistahet ja optimismi aga veel jätkub,“ kinnitas põllumajandusajaloo väärtustamisele pühendunu.

TELLI KESKNÄDAL

Helista 617 7717 * www.tellimine.ee * tellimine@expresspost.ee

